

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climata

172

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

Anul 18

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoaia

iunie 2024

Director imagine: Anton Gagi

literare

Revistă literară și de cultură românească

Fondată: mai 2007

CUPRINS

Mihai Eminescu / Poezii ...	3
Gheorghe Valerică Cimpoca / Quo Vadis Domine ...	4
Anton Gagi / Arta necunoașterii ...	6
Mircea Dorin Istrati / Poezii...	7
Gabriela Căluțiu Sonnenberg / Big Data – Fără „Șapte ani de acasă”? ...	8
Elena Buică / Dualitatea ființei umane ...	9
Ion Dulugeac / Silvia, o dată nu se pune ...	10
Nicolae Matcaș / Catrene coralogene ...	12
Melania Rusu Caragioiu / Căutând prin bibliotecă ...	13
Stan Pățitu Jr. / Hackerii , vacile și glonțul ...	14
Cristian M. Grigore / Caricaturista ...	17
Elena Oprea / Poezii ...	19
Ion Iancu Vale / Uzdin – Escurs de minte și suflet...	20
Mirel Lazăr / Poezii ...	21
Lucia Elena Locusteanu / Tudor Arghezi ...	22
Mihaela C.D. / Numai împreună se poate ...	24
Mihai Batog-Bujeniță / Cneazul de Taurida, rege al Daciei ...	26
Mariana Zavati Gardner / Poezii ...	28
Julia Henriette Kakucs / O cină în oglinda timpului ...	29
Gheorghe Andrei Neagu / Bindecuvântarea lui Pendefunda ...	31
Virginia Mateiaș / Interviu Mircea Gheorghe ...	32
Al. Florin Țene / Cavalerul nebuliei străbate literatura Europei ...	34
Nicolae Iștoc / Mari poeți ai iubirii ...	35
Gheorghe Constantin Nistoroiu / Cronică Artur Gabriel Silvestri ...	36
Floarea R. Câdea / Dialog cu prozatoarea Anișoara Laura Mustețiu ...	38

INFO CLIMATE

Coperta:
Țărancă cu ouă, de
Marcel Iancu

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE

RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI - RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU
DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTLR022) - USD: RO44BTRLUSD CRT00U0239301

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev,
Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara,
Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.

Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar,
Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica
Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca

Colegiul redacțional: Anton Gagi, Florea Turiac, George
Piteș, Vasile Didoacă Dojana, Ion Teodor Palade, Sebastian
Drăgan, Carmen Georgeta Popescu, Elena Oprea

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

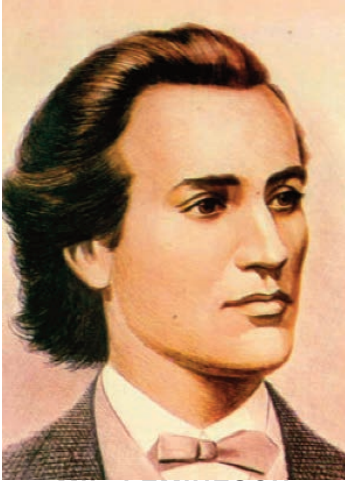
Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Dragoș Niculescu, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Virginia Mateiaș, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatariilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X

Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni

Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu; Administrare site: Dorin Let

Mihai EMINESCU

Fiind baet paduri cutreeram

Fiind băiet păduri cutreieram
Și mă culcam ades lângă isvor,
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetșor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Și un miros venea adormitor.
Astfel ades eu nopti întregi am mas,
Blând îngânat de-al valurilor glas.

Răsare luna, -mi bate drept în față:
Un rai din basme văd printre pleoape,
Pe câmpi un val de arginție ceată,
Scăpări pe cer, văpaie preste ape,
Un buciun cântă tainic cu dulceață,
Sunând din ce în ce tot mai aproape...
Pe frunza-uscate sau prin naltul ierbii,
Părea c-aud venind în cete cerbii.

Alături teiul vechi mi se deschide:
Din el ieși o tânără crăiasă,
Pluteau în lacrimi ochii-mi plini de vise,
Cu fruntea ei într-o maramă deasă,
Cu ochii mari, cu gura-abia închisă;
Ca-n somn încet-încet pe frunze pasă,
Călcând pe vârful micului picior,
Veni alături, mă privi cu dor.

Și ah, era atâta de frumoasă,
Cum numa-n vis o dată-n viața ta
Un înger blând cu fața radioasă,
Venind din cer se poate arăta;
Iar păru-i blond și moale ca mătasa
Grumazul alb și umerii-i vădea.
Prin hainele de tort subțire, fin,
Se vede trupul ei cel alb deplin.

Povestea codrului

Împărat slăvit e codrul,
Neamuri mii îi cresc sub poale,
Toate înflorind din mila
Codrului, Măriei sale.

Lună, Soare și Luceferi
El le poartă-n a lui herb,
Împrejuru-i are dame
Și curteni din neamul Cerb.

Crainici, iepurii cei rezezi
Purtători îi sunt de vești,
Filomele-i țin orchestrul
Și izvoare spun povești.

Peste flori, ce cresc în umbră,
Lângă ape pe potoci,
Vezi bejării de albine,
Armii grele de furnici...

Hai și noi la craiul, dragă,
Și să fim din nou copii,
Ca norocul și iubirea
Să ne pară jucării.

Mi-a părea cum că natura
Toată mintea ei și-a pus,
Decât orișice păpușă
Să te facă mai presus;

Amândoi vom merge-n lume
Rătăciți și singurei,
Ne-om culca lângă izvorul
Ce răsare sub un tei;

Adormi-vom, troieni-va
Teiul floarea-i peste noi,
Și prin somn auzi-vom buciun
De la stânele de oi.

Mai aproape, mai aproape
Noi ne-om strânge piept la piept...
O, auzi cum cheam-acuma
Craiul sfatu-i înțelept!

Peste albele izvoare
Luna bate printre ramuri,
Împrejuru-ne s-adună
Ale Curții mândre neamuri:

Caii mării, albi ca spuma,
Bouri nalți cu steme-n frunte,
Cerbi cu coarne rămuroase
Ciute sprintene de munte -

Și pe teiul nostru-ntreabă:
Cine suntem, stau la sfaturi,
Iară gazda noastră zice,
Dându-și ramurile-n laturi:

- O, priviți-i cum visează
Visul codrului de fași!
Amândoi ca-ntr-o poveste
Ei își sunt așa de dragi!

Ai noștrii tineri

Ai noștri tineri la Paris învață
La gât cravatei cum se leagă nodul
Ș-apoi ni vin de fericesc norodul
Cu chipul lor isteț de oaie creață.

La ei își casca ochii săi nerodul,
Că-i vede-n birje răsucind mustața,
Ducând în dînt țigara lungăreață...
Ei toată ziua bat de-a lungul Podul.

Vorbesc pe nas, ca saltimbanci se strâmbă:
Stâlpi de bordel, de crâșme, cafenele
Și viața lor nu și-o muncesc - și-o plîmbă.

Ș-aceste mărfuri fade, ușurele,
Ce au uitat pân' și a noastră limbă,
Pretind a fi pe cerul țării: stele.

Numai poetul

Lumea toată-i trecătoare,
Oamenii se trec și mor
Ca și miile de unde,
Ca un suflet le pătrunde,
Treierând neconținut
Sânul mării infinit.
Numai poetul,
Ca păsări ce zboară
Deasupra valurilor,
Trece peste nemărginirea timpurilui:
În ramurile gândului,
În sfintele lunci,
Unde păsări ca el
Se-ntrec în cântări.

În căutarea adevărului (88). Quo Vadis, Domine?

„Toate limbile, tainele și toate științele n-au să fie nimic fără iubire, care e mărinimoasă, răbdătoare, care nu face rău, nu dorește onoruri, îndură totul, crede oricui, speră mereu și învinge.”

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Prof.dr. Gheorghe Valerică
CIMPOCA

Quo vadis, Domine? întrebă apostolul Petru, îngenunchind în fața Mântuitorului. Persecutat de Nero împreună cu ceilalți creștini, apostolul Petru decide să asculte sfaturile celor din jur și să părăsească Roma. Nu din frică sau lașitate a luat aceasta decizie, ci cu gândul că în afara Romei ar putea fi mult mai util, împărțind cuvântul Domnului și făcând lucrarea lui. Iată-l așadar pe apostolul Petru părăsind Roma incognito. Picioarele sale fuseseră ținute în lanțuri și bandaje îi protejau rănilor. Bandajele se desfac, el se apleacă să le potrivească la loc și atunci are vedenia. Pe celebrul drum Via Appia Antica, Isus venea înspre oraș. Petru își ridică privirea și rostește celebra întrebare: *Quo Vadis, Domine? (Încotr-o, Doamne?). Isus îi răspunde blând: Vado Romam venio iterum crucifigi (Am*

venit la Roma, spre a fi din nou crucificat). Rușinat, Petru înțelege mesajul și se întoarce în Roma pentru a-și împlini destinul. A fost răstignit pe cruce cu capul în jos de împăratul Nero pe colina Vatican (pe locul unde se afla celebra bazilică Sfântul Petru din Roma). Legenda spune că în locul în care s-a oprit Isus să vorbească cu Petru, au rămas imprimare picioarele Mântuitorului. Un creștin devotat a luat dalele de piatră și bandajele lui Petru și le-a ascuns, apărându-le ca pe niste relicve de preț. În exact acel loc s-a ridicat o biserică, “Quo Vadis?” cunoscută și ca Sfânta Maria in Palmis. Este o capela situată în Roma, la intersecția dintre Appia Antica și calea Ardeatina, lângă cartierul Appio Latino. Este numită astfel, deoarece acesta este locul unde se crede, conform scrierii apocrife “Faptele lui Petru”, că apostolul l-ar fi văzut ultima dată pe Isus. O copie a amprentelor Mântuitorului este expusă aici, originalul fiind păstrat în biserică Sfântul Sebastian, cea construită pe catacombele purtând numele aceluiași sfânt. Tot în această biserică se află și bustul lui Henryk Sienkiewicz, autorul romanului “Quo Vadis?”, laureat al premiului Nobel pentru literatură în 1905. Mi-a plăcut tare mult legenda. Este un

exemplu de curaj în urmarea și asumarea propriului destin. Așa cum am pornit și eu pe Via Appia Antica în căutarea simbolurilor creștinismului. Acest lucru s-a petrecut în mai 2005, când am stat la Roma mai mult de o lună, ținând prelegeri și conferințe la universitatea Tor Vergata. N-am urmat calea turistică. În mod normal îți cumperi un bilet la un archeobus care te duce pe Via Appia Antica, oprind în punctele de interes. Am luat la picior toți cei 16 km care compun cel mai vechi drum al Romei, într-o drumeție în care m-am lasat copleșit de neprevăzut. De o parte și de alta ruine. Sub picioarele mele se găseau dale de piatră vechi de câteva mii de ani. Deasupra un cer albastru de mai și-o adiere imperceptibilă de vânt. Vegetația a pus stăpânire pe ruine, semn că viața își continuă cursul său firesc. Am înaintat linistit, oprindu-mă în fața ruinelor și citind mai multe informații în ghidul pe care-l aveam. Am încercat să vizualizez în minte cum trebuie să fi arătat în vremurile de odinioară și porneam mai departe. N-am simțit nici o oboseală și mai ales nici o primejdie, cu toate că eram singur pe un drum vechi de peste 2000 ani. Răsplata mea a fost că am descoperit biserică Quo Vadis care avea o inscripție situată deasupra ușii de la intrare, pe care

scria: “Oprește-te din mers, călătorule, și intră în acest sfânt locaș în care vei găsi urmele pasilor Domnului Iisus Hristos când l-a întâlnit pe Sfântul Petru care ieșise din închisoare. Eram un om fericit că am ajuns pe urmele Sfântului Petru la Roma, acolo unde l-a întâlnit ultima dată pe Isus. Fericirea este întotdeauna acolo unde o găsește omul. Generația mea, chiar dacă a trăit sub comunism, crede în creștinism și consideră creștinismul că este piatra de temelie a societății, este motivul pentru care avem libertatea de a ne alege soarta. Majoritatea țărilor occidentale capitaliste consideră că creștinismul le-a dat un sens. Capitalismul, pentru a funcționa corect, are nevoie de componenta morală pe care o dă creștinismul. Creștinismul este fundația pe care s-a construit Europa modernă. Mergi în orice oraș din Europa și o să remarci bisericile, nu moschei, nu piramide, nu temple și nici altare shintoiste. Ce ar fi fost poporul român fără creștinism?. Creștinismul a fost cel care ne-a coagulat ca și popor, care ne-a făcut să rezistăm invaziilor. Creștinismul ne-a dat tăria morală de a fi romani. De fapt, despre asta vroiam să vorbesc. Despre tăria morală. Despre forța de a rezista în fața abuzurilor. În toate momentele de restriște pentru România, oamenii s-au refugiat în religie, în creștinism. Noi și întreaga Europă trăim momente grele pentru existența creștinismului. Lumea de azi, așa cum arata ea, tinde să se transforme. Cuvinte vechi precum armonie, dragoste, pace, bucurie sunt încet, încet, uitate, sub asaltul cuvintelor noi ale cotidianului profan: profit, consumism, plăceri, marketing,

distracție. Nu mai amintesc de altele mai dure: putere, interese, manipulare, segregare socială, individualism, sclavie. Cum, necum, lumea de azi, așa cum am făurit-o tot noi, începe să nu ne mai placă multora dintre noi. Sau, cel puțin, dacă nu am contribuit la făurirea ei, încercăm să ne strecurăm prin ea, hăituiți de asaltul ei asupra noastră. Căci da, am senzația că unii oameni se simt hăituiți, asaltați, fugăriti de răul lumii. Cineva le vrea neapărat sufletele de vanzare... Musulmani din lumea largă au invadat Europa cu gândul de a distruge creștinismul și o dată cu el civilizația. Toate orașele mari din țărilor occidentale au devenit nesigure pentru creștini și nu numai. Ce șanse avem să scăpăm?. Una singura. Învierea dragostei. Dragostea este esența vieții noastre. Fără ea, suntem doar niste umbre trecătoare prin viață: **„De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește”**. Învierea este revenirea la dragoste, acel sentiment uman care te desăvârșește interior și armonizează lumea. Prin urmare, Învierea Domnului ne vorbește exact de șansa revenirii la dragoste, la bunătate, la armonie, la toate cuvintele acelea pe care încet, încet, parcă le uităm... sau nu le-am auzit niciodată unii dintre noi. Poate că nu mai are cine să ne spună?!. Să

ne gândim cum ar arăta lumea dacă ar înțelege Învierea ca dragoste (și toate celelalte sărbători) și, din prima zi de Paște, ar începe să iubească cu adevărat. N-ar mai fi războaie, certuri, tensiuni, spionaj, polemici, interese personale și toate cele pe care noi le numim, generic, chestiuni lumesti. N-am mai crede că Sărbătorile înseamnă doar să ne repezim la bucate, din care oricum aruncăm cam jumătate, în loc să dăruim. Am înțelege că Învierea este revelionul cel adevărat al lumii, înnoirea valorilor vieții noastre, iar masa de Paști ar deveni o Cină de Taina a dragostei și a comuniunii. Am înțelege că Lumina Învierii nu este decât dragostea care luminează pe tot omul, în lumea întunecoasă a urii. „Lumina lui Hristos luminează tuturor”. Așa am transforma lumea în Rai. Sau, cel puțin, am găsi Raiul. Căci acesta este Raiul: locul celor care aleg, de bunavoie, să trăiască în armonie. Noi, ce facem?. În apropierea sărbătorilor pascale ale creștinilor ortodocși milioane de români care lucrează în străinătate se întorc în țară ca să sărbătorească paștele împreună cu familia. Veniți de luați Lumină. Hristos a Înviat!. După câteva zile părăsesc din nou țara fără să-și pună întrebarea **Quo vadis, Domine?**.

(Va urma)

FILOZOFIA MEA (XXX)

Arta necunoașterii

Anton GAGIU

Nu știu de ce, dar într-o dimineață m-am trezit, așa, pe neașteptate că-mi vine în minte filozoful antic care mi-a marcat tinerețea, pentru că mă fascina cu ideile lui, pe nume Platon, poate pentru că vremurile pe care le trăim, mi se par a fi în contradicție flagrantă cu ideile marelui filozof de parcă arta necunoașterii a ajuns să conducă lumea. Se știe că

Platon este inventatorul dialogului, adică a aceluia izvor de idei care țâșnește din târtăcuța unor oameni care dezbat... ceva pe o temă dată. Și Platon a făcut acest lucru cu câteva secole înainte de Hristos (n. 420 î. Hr. -d. 340 î. Hr.). Deci el a inovat dialogul scris și formele dialectice în filozofie. Nu însă asupra acestor aspecte am să mă opresc, ci la esența politică și filozofică care derivă din dialogurile sale, numai a unora dintre ele, poate cele mai importante „Republica și Legile”. Platon dă și o definiție a statului ideal pe care-l prezintă ca fiind: „cel în care domnește dreptatea, o virtute conform căreia fiecare tip uman se ocupă de ceea ce-i este orânduit prin funcția sufletească dominantă” și mai spune filozoful că „scopul statului este realizarea binelui tuturor”. Desigur Platon era un idealist pentru că ceea ce a spus mai sus era imposibil de realizat în acele vremuri, așa cum este imposibil și acum. Deși a fost influențat în mod indubitabil de predecesorii săi în ale filozofiei, cel mai important dintre ei fiind Socrate, care devine personajul principal în dialogurile sale, filozoful are linia sa de gândire pe care o urmează cu sfințenie. Platon a lăsat în urma sa treizeci și cinci de dialoguri și treisprezece scrisori, el poate fi numit inventatorul speciei literare numite „dialog”. Prin dialoguri sunt abordate probleme filozofice complexe dintre mai mulți interlocutori dintre care unul se distinge ca fiind conducătorul și din câte se pare Platon la ales pentru acest rol pe Socrate. Mai important pentru noi acum este însă modalitate prin care să putem aduce în prezent ideile marelui filozof antic și să ne întrebăm, dacă ceva ce a spus el atunci, în dialoguri, în scrisori sau pur și simplu în ceea ce a rămas după el e de folos azi. Sigur sunt de folos! Dar le aplică cineva? Să ne oprim la definiția statului mai întâi: „cel în care domnește dreptate...”. Nicăieri în lume și deci și la noi, acest deziderat nu este împlinit,

și nu numai atât, a fost și rămâne un ideal încă de neatins. Care ar fi cauzele? Acestea pornesc de la oameni, ei sunt și cauza și efectul nedreptăților, desigur e vorba de cei care conduc. De ce? Fie că nu pot, fie că nu sunt pregătiți să facă acest lucru și... mai grav, nu vor, pentru că un stat în care domnește dreptatea lovește în privilegiile lor, iar un conducător fără privilegii este golit de perspective, iar el tocmai acest lucru nu vrea, să nu fie vremelnic, ci cât se poate de lung în timp și desigur profitor. Aș putea da exemple din lumea reală de lângă noi de acum, dar aș irosi spațiul inutil pentru că le știți și multe dintre acestea v-au consumat timpul, poate chiar acum când scriu aceste rânduri. Vă puteți închipui oare cum ar arăta un stat în care domnește dreptatea? Poate ar fi ca un... „falanster” modern unde nedreptățile s-ar topi iremediabil. Mai spune Platon în dialogul intitulat „Republica” că „scopul statului este acela de a realiza binele tuturor”. Subscriu că așa ar trebui să fie, dar de două mii cinci sute de ani rămâne deziderat și poate vor mai trece secole, dacă nu milenii (numai să mai existe planeta până atunci) ca să se poate împlini. Și aceasta numai din cauza lipsei de voință umană, care așa cum spuneam mai sus, privește binele tuturor ca pe un pericol pentru privilegiile celor care conduc. Da, dar vă veți întreba: cei care conduc nu sunt dintre cei care compun poporul? Așa este, dar odată ce se cocoată în vârful ierarhiei celor care i-au decizii, uită de unde au plecat. Și uitarea nu vine așa pur și simplu că este omenească, ci este căutată să se producă pentru că „binele tuturor” trebuie să rămână pe mai departe un deziderat. Altfel ce ar mai putea promite data următoare când se prezintă din nou la judecata poporului? Așa ajungi la concluzia că toate orânduirile sociale au limitele lor, unele mai mult decât altele, dar conform zicalei „din două rele alege răul cel mai mic” se aplică și aici, nu există altă ieșire. Aș fi mulțumit în sinea-mi, și poate nu numai eu, dacă cei care compun statul, sau o parte dintre ei, s-ar apleca asupra spuselor acestui mare filozof, acum două milenii și jumătate și după studiu ar înțelege ceva din aceste spuse. Cât despre aplicare lor? Acest lucru este o treabă grea, mai ceva decât o călătorie în cosmos unde ai merge în necunoscut și nu știi ce te așteaptă, pentru că cei care compun statul se gândesc în primul rând la ei, iar nu la cei care i-au trimis acolo. Așa că mărite Platon „binele suveran” pe care tu l-ai gândit nu se poate aplica la noi, cel puțin nu acum, poate peste două mii cinci sute de ani!

POEME

Mircea Dorin ISTRATI

CÂTE ÎNCĂ ANOTIMPURI

Motto:

„Câte încă anotimpuri vor mai trece
peste lume
N-o ști nimeni să ne spună viața
noastră când apune,
De-o mai fi o zi, o lună, poate ani
care s-or scurge,
Noi pe toate le vom duce, că n-avem
nici cui ne plânge”

Azi, când ani prin ciurul vieții au
trecut precum o clipă,
De privesc n-apoi pe calea timpului
trecut în pripă,
Las în urmă o postate pân-ajung în
vremea care,
Fost-am tânăr și ferice, cu avânt și-
nflăcărare.

Am iubit orice fătucă, frumușică,
visătoare,
Ce credea în jurăminte, ce-o-ncânta
un fir de floare,
Cu-n sărut și-ombrățișare îi trezeam
în ea fiori
Înălțând-o în visare, până dincolo de
nori.

Și cât stele sunt pe boltă înroite într-o
noapte
Tot atâtea dulci săruturi târguitu-le-
am în șoapte,
De-am vândut și cumpărat-am cerul
dintr-un cap în altul
În lungime și-n lățime, în afundul său
și-n naltul.

Era vremea când cea lume n-avea
maluri în lărgime
Iară noi, mânjii ei tineri, făcători
eram de bine
Și visam că astă lume cu-ale sale
opinteli,
Vom schimba-o și-i vom face, înnoite
rânduiești.

N-au fost ca așa să fie ale noastre
nalte visuri
Ce doritu-le-am pe toate însfințite
paradisuri,
Că din suflul tinereții și-ale sale
idealuri,
S-au ales de toate praful, înecându-se
în valuri.

Rău o fi de-acum nainte, că speranțele
se gată
Că mai vin acele timpuri ce au fost
demult, odată,
Acum doar gândim la ziua ce-a din
urmă ce-o să vină
Când, un cuib de veșnicie, ne vom
face în țărână.

DE-OI FI O CLIPĂ DE NOROC

Neștiut rămâne gândul ce se-ascunde-
n amintiri,
Când aduc din timpuri duse, vremea
dulcilor iubiri,
Când în vraja unei clipe te țineam
îmbrățișată
Și -atunci Raiul din cerescuri, cobora
pe noi, îndată.

Nu erau pe-atunci cuvinte pentru-a
noastre vii doriri,
Le lăsam să-și facă vrerea din
pornitele simțiri,
Ne înfiora divinul cel ascuns în
sărutări
Și topiți eram ca ceara unei sfinte
lumânări.

Gând curat îmi era totul, în simțire
și-n porniri,
Parcă noi eram Adamii lumii toată în
trăiri,
Sufletele amândouă își făceau voit
plăcerea,
Desfătându-se în voie, după cum le
era vrerea.

*

Oare unde e izvorul lumii ceea ce s-a
dus?
Și de ce așa de iute a secat și a apus?
Nu putea să țină dânsa toată viața,
pân' la moarte?
Ori de nu e cu puțință, fie doar și
jumătate?

De ce pus-ai Preamărite la-nceput
dulcia miere
Care ține o clipită, și-apoi lunga cea
durere?
Cred c-așa ne amăgit-ai, cum că viața
e frumoasă,
S-o râvnim în mii speranțe, când ea-n
toate-i mincinosă.

**

De-aș putea să iau vre-odată viața de
la început,
Mi-aș trăi cea tinerețe în iubire ne-
nterupt,
Nu mi-ar trebui nimica, decât dulcea
mea codană,
Și-o clipită veșnicită, cineva să-mi de-
a pomană.

Și ne lase vremi la rândul să le trecem
în iubiri
Să ne sature dorința și simțirile-n
vroiri,
Ca la urmă, când ne-ntoarcem din
visare în cel loc,
Să putem a spune dară, c-am fost
clipă de noroc.

BIG DATA - FĂRĂ „ȘAPTE ANI DE- ACASĂ”?

Gabriela CĂLUȚIU SONNENBERG

Un studiu elaborat de un grup de cercetători de la Universitatea din Abu Dhabi a scos în evidență 26 de principii de urmat, pentru a obține rezultate cât mai bune din partea

Inteligenței Artificiale (IA). Promisiunea lor: răspunsuri cu o marjă medie între 30 și 80 % mai exacte, de la programele de chat uzuale (ChatGPT și LLaMa). Evident că m-am repezit să aflu care sunt ele, eu fiind deja fermecată din start de performanțele uimitoare ale platformei cu care am interacționat până acum (recunosc că aceasta, pe alocuri, m-a lăsat fără replică).

Nu intru în detaliu la toate cele 26 de principii; spațiul este restrâns și ele pot fi consultate online. Spun doar atât: majoritatea sunt explicabile și țin de logica de bun simț. Dau câteva exemple firești: contează formularea clară a întrebărilor; precizarea scopului sau destinatarului răspunsului solicitat; segmentarea unei sarcini complexe pe mai multe rutine parțiale; formularea pozitivă; evitarea negațiilor; furnizarea de exemple orientative; solicitarea de întrebări de lămurire; introducerea de semne de punctuație separatoare (de genul ###INSTRUCȚIUNI###, sau ghilimele, sau linii de despărțire între pasajele lămuritoare), atribuirea unui rol („imaginează-ți că tu, Inteligență Artificială, ești un specialist din domeniu, care îmi explică problema pe înțelesul unui copil de școală”), sau furnizarea începutului frazei în genul în care ne-am dori să sune continuarea ei.

Ce m-a frapat și consternat este conținutul celor trei puncte care contravin educației noastre bazate pe principii etice, ce garantează o participare armonioasă la viața socială „analogă”, bazată pe relații interumane. Formulări de genul te rog sau mulțumesc etc. nu sunt necesare în relația cu IA. Dimpotrivă, tonul imperativ conduce la rezultate mai bune. Programul lucrează mai eficient dacă primește ordine și comenzi clare, adresate parcă unui soldat (sau robot). OK, am înțeles mesajul, IA e un robot, roboții au nevoie de comenzi. Dar atunci de ce pretinde că

imită omul? Când vine vorba de politețe, nu-l mai imită?

Și eu, naivă, mă străduiam mereu să-i vorbesc „dulce”, lăudând-o chiar, încurajând-o să continue la fel! Mi se părea că e nevoie de astfel de formulări, pentru că însuși IA solicita feedback, întrebându-mă dacă am fost mulțumită cu răspunsul ei sau dacă am sugestii de îmbunătățire. Și îmi ura succes mai departe cu proiectul la care m-a ajutat.

Îmi vine foarte greu să fiu dură față de cineva care îmi răspunde civilizată, politicos. Undeva, în interior, suntem programați să răspundem cu aceeași monedă. Dar, din moment ce IA își alege singură stilul și conduita, pe baza analizării unui imens volum de informație prezent în eter, înseamnă că, dacă ea consideră că nu este nevoie să fim politicoși ca ea, noi suntem de vină. Oare a sesizat tendința aceasta la noi, sintetizând formulările noastre? Exagerez cumva?

Altă ciudățenie: dacă îi promitem o recompensă, IA răspunde mai logic și mai structurat. Cercetătorii au crezut că e o întâmplare. Surprinși, au repetat experimentul, dar rezultatul a rămas același: dacă îi promitem un „bacșiș”, IA se străduiește mai mult să răspundă corect. Pentru un „premiu” de 300.000 de dolari, răspunsul la o întrebare a fost incomparabil mai bine fondat. O apucătură profund omenească, aș zice eu! Este clar că IA o calchiază după noi. Dealtfel natura însăși se ghidează după recompense. Neclar rămâne însă dacă IA chiar crede în promisiunile noastre fără acoperire, sau vrea să ne lase pe noi să credem că ar fi limitată în gândire, credulă. Imposibil să nu știe că mințim atunci când o „momim” cu ceva absurd! Ce motiv are să ne inducă în eroare? Iată un mare mister...

Al treilea punct surprinzător este cel legat de motivația negativă: dacă amenințăm IA cu o pedeapsă, va da rezultate mai bune. Concret, cererea de a formula un text cu maximum 200 de semne s-a soldat cu o abatere (a furnizat un text de 225 de semne). La a doua încercare s-a introdus amenințarea: „Dacă textul depășește lungimea de 200 de caractere cu unul sau două semne, atunci vei fi pedepsită”. A produs un rezultat cu 199 de semne. Iarăși se pune problema: se preface, sau ne amăgește? Misterul este neelucidat. Încă.

Pe scurt, se pare că IA nu dă doi bani pe manierele noastre bune, chiar dacă ne servește cu amabilitate aparent empatică. Ba chiar mai mult: reacționează mai bine la amenințări și la oferte fățișe de mituire, decât la laude sau mulțumiri. Nimeni nu-și poate explica motivul acestei evidente conduite cu deficiențe.

→ Continuare în pag. 9

DUALITATEA FIINȚEI UMANE

Elena BUICĂ

Dintotdeauna omul a năzuit să cunoască realitățile din afara lui și să se cunoască pe sine. Nu de puține ori, am sperat să mă pot apropia de răspunsul unei întrebări: „Care sunt eu cu adevărat, Doamne?” Întrebări de felul acesta îmi vin uneori, când îmi pare că forțe lăuntrice mă împing să fac ce nu e în concordanță cu ceea ce cred că sunt. Încercând să deslușească condiția umană, marii gânditori ai lumii au dat răspunsuri în felul lor, dar concluzia este aceeași: omul este ființă duală.

Citez un mare filosof, Blaise Pascal, din „Cugetări” în „Scrieri alese”: „Ce himeră mai este și acest om? Ce noutate, ce monstru, ce haos, ce îngrămădire de contradicții?! Judecător al tuturor lucrurilor, imbecil vierme de pământ; depozitar al adevărului; îngrămădire de incertitudine și de eroare; mărime și lepădătură a universului”.

Următorul citat, un fragment din poezia „Pax magna” aparține poetului Lucian Blaga: „Pesemne – învrăjbiți/ de-o veșnicie Dumnezeu și cu Satana/ au înțeles că e mai mare fiecare/ dacă-și întind de pace mâna. Și s-au împăcat/ în mine: împreună picuratu-mi-au în suflet/ credință și iubirea și-ndoială și minciună...”

Iată și punctul de vedere al unui influent propagator al metafizicii, Neville Goddard:

„Dualitatea este o condiție inerentă a vieții. Tot ce există e dublu. Omul este o creatură duală cu principii contrare, încastrate în natura lui. Ele se războiesc

înăuntrul lui și prezintă atitudini față de viață ce sunt antagoniste. Acest conflict este căutarea veșnică, războiul din ceruri, lupta nesfârșită a omului...”

Așadar, trebuie să mă împac cu mine însămi, fiindcă dualitatea umană, această pereche de stări opuse, este inerentă vieții.

Dualitatea este nu numai o condiție inerentă, este și fascinantă, în același timp. Ea înlătură monotonia și stimulează creativitatea. Dualitatea este o căutare veșnică, generând interese. Totdeauna există cineva sau ceva mai bun, mai frumos, mai presus decât tine și te stârnește să atingi alte înălțimi. Înțelegerea acestui aspect de viață este una din cheile de succes ale vieții.

Fiecare om este un unicat, în fiecare om creat, Dumnezeu a pus câte ceva diferit din Sinele Său. Binele și răul sunt percepute diferit de oameni, în raport de valorile în care au fost crescuți, de cum a fost educați, de împrejurările vieții, de foarte mulți factori, inclusiv de fondul genetic. De multe ori granița dintre ele este mișcătoare, sau întreruptă lăsând liberă trecerea dintr-o parte în alta, uneori fulgerător, producând mari drame, precum războaiele. Nu de puține ori, acestea conviețuiesc în interiorul nostru ca pe un teren de luptă, determinând dramatice încleștări. Această ambiguitate a sinelui duce la incapacitatea omului de a-și putea determina cu exactitate locul pe care-l ocupă în univers, de a-și alege una dintre cele două tendințe contradictorii, de a-și limpezi scara valorilor, ca să știe pe ce treaptă să se așeze. „Nimic nu este mai straniu în firea umană decât contradicțiile pe care le descoperim în ea, cu privire la mai toate lucrurile” (Blaise Pascal).

Așa îmi explic de ce, în lucrările mele scrise la distanțe ca timp, dăinuiesc în bună pace idei care se contrazic. Recitindu-le, dau dreptate atât adevărului, cât și sincerității cu care au fost scrise, fiecare la rândul său. Astfel, îmi vin în minte cuvintele din poezia „Epigonii”, a genialului nostru poet, Mihai Eminescu: „Lumea e așa cum este, și ca dansa suntem noi”.

Dar așa cum este, totuși, ființa omenească, este cea mai măreață creatură a Domnului, în comparație cu celelalte viețuitoare pământene.

→ Continuare din pag. 8

Concluzia mea: atunci când se pune problema atingerii scopurilor, lumea virtuală pare să opteze pentru o cale mai puțin amiabilă, fără să țină seama de mijloace. Să fie oare acesta viitorul comunicării? O lume mai dură? Nu sunt nici prima, nici singura care a sesizat acest aspect. Revista germană de informatică CHAT recomandă metode prin care putem șantaja interlocutorul imaginar, în timp ce un articol din Frankfurter Allgemeine Zeitung semnalează latura „coruptibilă” a lui Big Data, incitând la polemici pe tema decăderii moralității. Ne deplasăm spre o

societate în care complezența va fi eradicată? Societatea viitorului va fi una fără „menajamente verbale”, văduvită de „arta conversației”?

Cam sumbră perspectiva, căci ea anulează factorul empatic, cel care stă la baza toleranței și care, implicit, induce pacea. Totuși, nu-mi fac griji. Câtă vreme problema se discută, soluția nu poate fi departe. M-aștept să apară cât de curând moda temenelor exagerate și în internet. Și mă întreb dacă nu va fi mai incomod pentru noi să lucrăm cu un aparat linguiștor, decât cu unul bătăran, dar direct și sincer.

Silvia, o dată nu se pune...

Ion DULUGEAC

Cele două femei care măturau curtea observă căzând câteva frunze rebele din nuc. Știau de la bunicile lor că acest fapt arăta că anul care vine va fi an îmbelșugat și cu rod bun. În grădina alăturată, un câine lătra înfundat, de parcă era ținut într-un cazan din care nu avea ieșire.

Prin lumina palidă a soarelui se zărea perdeaua zmeurișului din grădină, către casa artistei Stela Popescu, unde răsuna muzica. Doamna Elena Dulgheru, cum o numeau toți vecinii, era proprietara vilei de la numărul 25, pe strada cu nume de poet moldovean.

Oaspetele lui Ion Dulgheru, George Ciutacu, amicul său din Franța, și-a așezat hainele și a urcat grăbit în mașină alături de fostul coleg din armată. Proprietarul încalzi motorul, îl ambală câteva secunde, după care porni a rula atent pe aleea îngustă. Dar, ce să vezi, la ieșirea în strada *Alexandru Donici* văzu că poarta curții sale era blocată de un Trabant de culoare bej, parcat neregulamentar de către proprietarul său care locuia peste stradă.

Mașina obtura ieșirea lui Ion din curte, dar acesta recunoscu *carapacea* vecinului său, inspectorul Doru Gândescu. Claxonă continuu, până când de după zidul grădiniței, apăru figura mirată a proprietarului. Acesta discuta cu un vecin de-al său, dirijor și profesor de muzică clasică, care locuia cu inspectorul Gândescu pe palierul etajului întâi al blocului de peste stradă.

- Tovarășe inspector, aveți carnet de conducere? se adresă Ion către vecinul său care zâmbea mânzește, știindu-se vinovat.

- Vecine, doar o clipă vă deranjez! Am rămas în pană și trebuie să schimb motorul. Nu durează mult, în două ore, cred... că termin.

- Dacă-n secunda trei nu-ți iei *trompeta* din drum, mă sui peste cartonul tău presat și ies peste el în stradă, înțelegi!? amenință bărbatul.

- Băi, loane, ești nebun, am glumit. Stai că o trag, dar a plecat nevasta cu cheile în casă, apoi strigă:

Anca, Anca, ieși, te rog, afară! urlă inspectorul, luând în serios amenințarea.

Știa că Ion Dulgheru putea fi violent, pentru că văzuse cu alte ocazii cum a bătut vreo doi parcații ilegali, care au avut lipsa de inspirație să-ncerce să-i țină piept.

- Spune, dragul meu! se auzi o voce de la etajul blocului situat lângă un platan bătrân.

- Aruncă cheile mașinii, dragă, l-am blocat pe vecinul cu cail! îi zise Doru soției sale.

- Aoleu, unde sunt, dragă!? De ce ești așa... neatent?

- Deh, se mai întâmplă, ce vrei! zise inspectorul grăbit. Hai, aruncă-le din balcon, te rog!

- Prinde, dragul meu! spuse aceasta, în vreme ce, în clipa următoare, cheile planau prin aer către palmele întinse ale inspectorului, așezat în mijlocul străzii și postat în drumul unei dubițe de aprovizionare a restaurantului de la colț.

Mașina claxonă în momentul în care inspectorul prinse în palmă cheile, iar acesta țâșni în față, de frica mașinii, realizând că risca să fie accidentat. Din impulsul mișcării cheile i-au sărit din mâini direct sub una din mașinile vecinului din bloc, avocatul Bunăstare, care locuia la etajul doi.

- Aoleu, vecine! strigă el, după ce mașina trecu, am pierdut cheile, mai stai un pic!

- Hai mai repede, inspectore! De când ești șef la primărie se pare că nu mai ai condiție fizică, frățioare! Spune-i doamnei tale să te mai pună la muncă, drăguță! zise Ion.

- Lăsați-l, vecine, că-l aleargă altele pe *la primărie!* se auzi femeia, glumind din balcon.

- Săracul, d-asta este așa gălbejit? întrebă Ion tare, ca să audă amândoi. Credeam că-i bolnav, de „gălbenare”, adăugă Ion, zâmbind.

- Oprește, frate, mașina, că-ți consumă carburantul! zise Doru către cel de la volan.

- Nu-i nimic! Cât poate consuma?! răspunse acesta. Doar nu ți-au căzut cheile în canal!...

- Bate-te peste gură, că sunt câteva canale pe aici! zâmbi câinește trabantistul.

- Ha, ha, ha! Ar fi culmea să fi căzut în canal! zise soția inspectorului, râzând din balcon.

Văzând situația creată, care putea deveni tragică, Doru se lăsă rapid pe burtă, stând așezat în mâini și într-un genunchi, și rosti ușurat:

- Am noroc. S-au oprit la zece centimetri de gura canalului, trebuie să le agăț cu ceva, că nu ajung la ele, pe nici o parte, frate! concluzionă inspectorul, gâfâind.

- Doamnă, vă rog, aruncați o coadă de mătură sau de mop, să poată domnul să-și tragă cheile de

sub mașină! sugeră Ion, din geamul deschis al mașinii
- Imediat îți arunc, iubitele! răspuse pițigăiat Anca spre soțul său.

Femeia dispăru în apartament și, peste câteva secunde, reveni cu un băț lung de doi metri, pe care îl aruncă pe trotuar, la câteva mașini mai departe decât mașina avocatului.

Luând reteveii în mână dreaptă, inspectorul s-a aplecat sprijinindu-se într-un genunchi și a tras ușor cheile. S-a ridicat, s-a scuturat pe genunchi de praf și, cu glas tare, spuse către Ion:

- Gata, vecine, să-ți trăiască viața! Am luat cheile și scot limuzina în câteva secunde, da?

- Ușor, să nu te prindă radarul, frate! adăugă inginerul Dulgheru, de la volan.

- Nu, că-s atent și am și relații la Poliție, domnule! răspuse vesel acesta.

- Fii atent să nu lovești vreo mașină, că o să strici bolidul! glumi crescătorul de cai.

- Râzi matale, boierule, dar să te ferești pe stradă să te prind cu ea, că te fac de râs!

- Așa e, vecine! Vor fi în competiție mai multe mașini și... un Trabant, rosti Ion.

- Să știi că mașina asta este bună din multe puncte de vedere! spuse Doru către vecinul său, care se îndreptă spre mașina lăsată la capătul aleii.

- Știu că are multe puncte tari. Unul dintre ele este acela că umbli cu ea sub acoperire nu știe nimeni ce ești și cu ce te ocupi, nu-i așa?

- Vezi, nea Ioane, că te-ai prins? spuse inspectorul, dispărând cu bolidul său bej.

Când ieșirea s-a eliberat, bărbatul grăbit a demarat spre aeroport, unde îl lăasă pe amicul său care pleca în Franța, și se întoarse în oraș, mergând în locul unde avea afaceri.

Poposi la fosta *Casa Scânteii*, pe care noii guvernanți au numit-o *Casa Presei Libere*. Dulgheru parcă în apropierea Corpului C, unde-și avea sediul marea tipografie Coresi.

Coborând repede din mașină, a înșfăcat cele șase pungi cu lucrări și a urcat la etajul 3. Acolo era cunoscut de toată lumea, fiind unul dintre cei mai vechi clienți ai tipografiei. În această unitate lucrase peste 2.000 de titluri de cărți, din cele tipărite în editura sa.

- Să trăiți, domnule director, ce mai faceți? îl întâmpină liftiera.

- Sărut-mâna, tanti Maria, bine fac, că sunt tânăr! Uite, pe aici, cu treabă. Merg până la Nelu, la *Legătoria de Artă*, unde am de făcut câteva lucrări pentru mine personal.

- Este nea Nelu... acolo! Vă servește, că este băiat de treabă, nu? zise femeia vioaie către companionul său, în vreme ce urcau cu hărăbaia veche ce trosnea

din toate încheieturile.

Cu zgomotul său metalic și dogit, liftul merse câteva zeci de secunde până la etajul trei, unde femeia îi deschise politicos grilajul și ușa, făcându-i loc să iasă din cabina albastră.

- Mulțumesc, doamnă. O zi bună vă doresc! spuse amabil bărbatul.

- Vă doresc mult succes la doctoratu'... lu' matale.

- Să dea Dumnezeu, doamnă!

După acest mic dialog, bărbatul se îndreptă spre ușa atelierului de legătorie unde se făceau lucrări speciale, dinainte de 1989. Mulți oameni de vază ai societății erau beneficiarii unor astfel de lucrări de ținută academică. Încă de la intrare a fost întâmpinat de Nelu, șeful legătoriei de artă.

- Salut, șefule, vă așteptam. Am pregătit câteva mostre pentru coperti, doriți să le vedeți.

- Desigur, maestre, am să le văd, dar mai întâi îți predau lucrările, pentru că... trebuie debitate puțin, dragul meu! zise Ion.

- Nici o problemă. Silvia, te rog, vino și ia lucrările de doctorat ale domnului inginer, căci este comandă specială de la domnul director... Soare.

- Când crezi, măi domnul Nelu, că sunt gata? îl chestionă Brâncoveanu.

- Dacă fac textul titlului și siglele mâine, le puteți avea poimâine. Dacă fac textul poimâine, le aveți răspoimâine. Dar am să vă dau telefon când sunt gata!

- Foarte bine, maestre, știam că ești om de bază aici! adăugă inginerul, zâmbind.

- Dar scrieți-mi textele să fac matrițe pentru înscrisurile coperti, ce vor fi cu... folie de aur.

- Textul este integral cel de la pagina trei din lucrare, la care se adaugă textul de pe copertă, aia cy aveți aici tot materialul ce trebuie cules.

- Foarte bine, ai auzit, doamnă! se adresă șefei de la legătorie.

- Uite-aici sunt cele două texte care apar pe coperta unu, dragă domnule! zise bărbatul cu seriozitate, apoi le arătă celor doi textele, deschizând una dintre lucrări.

- Mulțumim. Asta-i tot, domnul Ion, concluzionă amabil maestrul Nelu.

- Aștept să mă sunați, bine? adăugă Ion, în timp ce scoase două hârtii de o sută de lei. Le introduse în buzunarul de la piept al femeii, care stătea cu lucrările în brațe, alături de cei doi colegi ai săi care priveau bucuroși.

- Ce faceți, șefule? Nu-mi trebuie nimic, vă rog, vreți să rămân fără serviciu? întrebă, jenată, șefa atelierului de legătorie, de pe linia *corp de carte*.

- Ce să fac, doamnă Silvia, pun și eu mâna pe țâțe! zise Ion râzând, moment în care făcu din ochi către

CATRENE CORALOGENE

Nicolae MĂTCAȘ

Obstacol

*Crășmărița-i place tare
Și, mai mult decât atât,
Ar sorbi-o ca licoare,
Dar crășmaru-i stă în gât.*

Stupoare

*Cât umbla prin târg cu tasul,
N-o-ntrecea la larmă-o cioară.
Banii când îi numărara,
Îi pieri pe loc și glasul.*

Orzul și mărgăritărele

*Oaspeți de la țară-i pică.
Gazda nu mai vrea să riște:
- Whisky nă-i bun. Secărică!
Nu stricăm orzul pe găște.*

Cioara și puiul de șoim

*Când era mai tinereț,
Ea puse gheara pe el,
Iar de când tot crește, boful,
El îi scarmână ei moful.*

Gol chistol

*Fetele, hârșindu-i ronii,
I-au ascuns și pantalonii.
A ieșit de tot nasol:
Fundul gol l-a dat de gol!*

Concurență neloială

*Cum creștea cursul la bursă,
Prospera și amărătul.
I-au întins rivalii-o cursă,
Încât mai nu și-a rupt gâtul.*

Dezgheț la frumusețe

*Un moglân și-o mogâldeată,
Între ei - un sloi de gheață.
Cum s-a spart gheața-ntre ei,
S-au făcut mai frumusei.*

Mămos pe viață

*Cât n-a prins fătul la crustă,
Se ține de maica grapă.
Mama dacă-i pune clapă,
Se ține de altă fustă.*

Îi stă dragostea în gât

*Soața despre ex-: tembél,
Fustangiu și coptorât:
- Nu mai vreau s-aud de el.
Sunt sătulă până-n gât.*

Diplomație

*Când el ridică glasul, ea-l coboară -
Să tune el, să fulgere, să ragă -
Chitind, când i-o fi lui lumea mai dragă,
Cum o să-i taie apa de la moară.*

→ Continuare din pag. 11

Nelu, șeful de secție.

- Aoleu, bre, păi la mine te-ai oprit! Ai matale trufandale, nu-i așa?

- Da, dar încă nu am nicio... *legătoreasă șefă*, răspunse Ion, râzând.

- Șefule, mă faceți de batjocură, femeie bătrână...

- Nu, doamnă, te respect și am făcut o glumă, să nu se prindă meșterul Nelu că te-am șpăguit, așa că... asta-i viața.

- De mă află domnul director Soare, mă dă afară, recunosc legătoreasa, supărată.

- De ce să te dau afară, Silvia? spuse Soare, apărând în ușă fără ca cineva să-l vadă.

- Doamnele director, s-a-ntâmplat că i-am pus doamnei mâna pe țâțe, din greșeală. Dar a fost un simplu accident, pe cuvântul meu!

- Hai, măi Silvia, nu te jena de domnul inginer, ai auzit, a fost din greșeală. Este om înșurat și, apoi, el are o vorbă: - *O dată nu se pune*, rosti directorul pufnind în răs. Ce mai faceți, domnu' inginer? continuă protocolar Soare, un tip de 60 de ani, micuț și rotofei, care lucra la tipografia Coresi de când terminase facultatea.

- Am terminat lucrarea de doctorat și am adus-o la legat, grație bunăvoinței dumneavoastră, domnule director tehnic.

- Să fiți atenți, Nelule, cu lucrarea lui... nea Ion, că ne trezim că trimite caii peste noi și ne calcă-n picioare, adăugă Soare, râzând.

- Sigur, șefule. Tot timpul am făcut lucruri bune pentru... nea Ion.

- Așa să faci! Să nu mă faceți de rușine, da? Îl dojeni directorul pe șeful de secție, care era, de altfel, una din secțiile de elită ale fabricii bucureștene.

- Eu am plecat, domnilor. Vă las să discutați între dumneavoastră și aștept telefon, completă Ion. Întinse mâna și dădu noroc cu cei trei din grup, între ei fiind și Silvia, căreia-i făcu semn, complice, cu ochiul. După ce-și luă rămas bun, Ion se întoarse și părăsi atelierul, spre lift.

Femeia îl privi cu interes, din spate, și se gândea șmecherește ce i-ar face... dacă l-ar prinde la ea în dormitor. Zâmbi discret, în vreme ce plecă spre grupul de subordonați cărora le strecură o sută din cele două, să-și cumpere ce doreau ei.

CĂUTÂND PRIN BIBLIOTECĂ

Melania RUSU CARAGIOIU

În cartea sa, Jean Francois Six, carte apărută în Franța în 1962, după toate regulile apostolice, precum se subliniază, și care poartă titlul „Viața lui Charles de Foucauld”, autorul, Inalt Prelat, ne dă câteva îndemnuri de viață. Acel viconte, Charles de Foucauld, unul din personajele ilustre care i-a speriat pe cei din jur prin imensitatea bogăției lui pe care nu reușea să o risipească, din convingeri religioase, a renunțat la tot ce avea și s-a retras pentru o viață de ascet în Sahara, în anul 1886. De acolo, trăind o viață de renunțări și de apostolat, pe care el și-o dorea cât mai apropiată de viața lui Iisus, căutând să imprime în sufletul celor care îl contactau, tot ce putea să le deschidă simțirea și mintea, spre credință și progres. Vicontele Charles de Foucauld, devenit Fratele Charles, ne-a transmis prin bogata sa corespondență personală și prin mărturiile scrise de biografii săi, sfaturi părintești demne de urmat pentru împlinirea unei vieți fericite. Iată câteva din multele sale percepțe:

- Înconjurați-vă de oameni buni.
- Nu păstrați în anturajul vostru oameni de nimic.
- Trăiește din puțin, fă-te mic.
- Singur Dumnezeu este mare.
- Cel care se crede mare, sau care încearcă să fie mare, nu îl cunoaște pe Dumnezeu.
- Prima datorie este să îl iubim pe Dumnezeu, din toată inima, mai presus de orice lucru și a doua, să-i iubești pe toți oamenii ca pe tine însu-ți. Această dragoste de aproapele înseamnă fraternitate, egalitate, libertate (democrația în termenii noștri actuali).
- Nu cere și nu accepta cadouri. Cerând cadouri prietenilor, îi împovărezi. Acceptând cadoul devini aservit, și uneori canaliilor.
- Plătește-ți datoriile și nu mai fă altele. Nu împrumuta de la prieteni, pentru că îi împovărezi, fiindu-le greu să te refuze. Nu împrumuta nici de la necunoscuți, fiindcă devii sclavul lor.
- Nu fă cadouri și nu oferi ospitalitate, decât aceluia în caz de dificultate de bani, sau datorii. Fii atent să nu-ți ceară ospitalitate canaliile. Uneori cadoul pe care îl faci arată că ești vulnerabil.
- Ca șef, diminuează numărul celor asupriți (pe vremea aceea a sclavilor). Diminuează numărul bandelor

de oameni ne buni de nimic. Aceia doar consumă și te pot umple și de ridicol.

- În orice afacere, cât de grave, când te destăinuie, sau ceri un sfat, nu arunca nici măcar o umbră cât de mică, de minciună. Ia-ți un confident de încredere și de calitate, care te poate ajuta printr-un sfat bun.

- Să nu minți niciodată. Minciuna contravine celor zece comandamente ale lui Dumnezeu, căci Dumnezeu este adevărul.

- Umblă cu prieteni de calitate, fiindcă ești judecat după caracterul și apucăturile lor.

- Nu lauda o persoană fățiș, aceea putând gândi că ai vreun interes ascuns de faci aceasta, și că inclini să recunoști cât ești de umil față de ea.

- Nu fi încet, leneș, și nu trage de timp.

Mai adaug o cugetare de la mine, Melania, personal, pentru copiii și tineretul pentru care eu scriu.

După literatura engleză de psihopedagogie, de la vârsta de 13 ani un tânăr, în mod automat începe să-și facă autoeducația, devenind în același timp un individ cu personalitate și responsabil în comportamentul său. Pedagogii de astăzi afirmă că limita de vârstă pentru discernământ s-a îmbunătățit, în sensul că dezvoltarea psihică este acuma mult influențată de dezvoltarea și progresul tuturor factorilor din infrastructura și suprastructura din jurul nostru, care au determinat o evoluție mai rapidă a individului, nu de la o vârstă de 13 ani, ci diferențiat, de la una mult mai fragedă.

Despre autoeducație, aceasta spus puțin mai detaliat, înseamnă că un copil ajuns la vârsta pubertatii, observând felul, uneori defectuos în care a fost educat până atunci, să corijeze în comportamentul său acele tare, neajunsuri, defecte, pe care n le observă și care nu-i plac. Iar dacă am fost cu grijă educat, să progrez și de aici încolo, tot mai accentuat, spre o perfecțiune prin care să devenim și mai folositor și mai important ca individ. Cui să devenim noi, cu toții, folositori? Răspunsul îl știm: Lui Dumnezeu (Puterea universală), societății, familiei și nouă înși-ne! Deci, nu văd de ce sunt acuzați și incriminați, într-una, doar părinții și dascălii. Așa cum un copil, la pubertate, poate percepe și acumula o multitudine de noțiuni, care îl vor forma ca om, el trebuie să învețe singur, de la această vârstă, să deosebească binele de rău. Iar dacă, din fericire, i se mai dau sfaturi utile, el nu ar trebui să își închidă urechea și nici să riposteze agresiv, verbal sau chiar fizic.

„Ados”-ul în devenire, trebuie să își imprime bine în memorie, că agresiunea verbală și fizică este pedepsită de opinia publică și de lege, în lumea civilizată, lume în care trăim și de care nu ne putem desprinde, doar pentru motivul că o ignorăm, printr-un simplu „nu-mi pasă”! Mi-ar face plăcere să îmi răspundeți, mai ales prin exemple de cazuri, și să le dați la lumină pe blog-ul meu. Mel Camelincitant.

Semnează Melania,

(care recomandă adolescenților în devenire, să citească mult și să scrie lucruri frumoase pe net)

HACKERII, VACILE ȘI GLONȚUL

Stan PĂȚITU Jr.

*Ploaia australă de o vreme a stat,
Suntem uzi și la scaun, suntem uzi și în pat,
A fost burniță deasă, cu cuțitul s-o tai,
Totul miroase-a umed, a beci și-a mucegai,
Oasele scârțâie, nimic nu mai e-n roz,
Reumatismul e rege peste țara lui Oz!*

Am pățit-o! M-au călcat hackerii! Ce naiba or fi căutat pe la mine prin computer nu știu! Niscaiva date compromițătoare... pe care nu le-au găsit! Sic! De fapt au făcut mai multe încercări. Mai întâi m-a anunțat nea Norton Ativirus, mai apoi, realizând că acesta îi toarnă - pe hackeri, desigur - l-au blocat! Ei, cum? Știu ei, că au metodele lor „cremenale”! Și... iată-mă la „nud” în fața necunoscuților. Ce-or fi vrut de la mine? Ce informații? Cine-or fi fost domniile lor și cine i-o fi pus să mă hecărească? Zeci de întrebări îmi umblă prin cap... Consider că secrete de mare importanță nu am prin calculator... Acelea le țin ascunse în cap! Dar cine știe, v-a veni o zi când ne vor fi pângărite și circumvoluțiunile, poate chiar și adâncul creierului... Că deh, detector de minciuni avem, skanere avem, hipnoziști avem, paranormali estem, sisteme complexe de interogare prin care ești determinat a spune și despre laptele pe care l-ai supt de la mămica ta, sunt... Atunci când dai de un interogator(ist) profesionist, acesta îți scoate totul

din deblă, ba îți pune și material extra în tărtăcuță dacă... așe vrè mușchii lui!

Deci cine au fost hackerii, cine i-a pus și ce au dorit să fure? „Questa è la domanda”, vorba lui Hamlet! Căci în afară de câteva 'jde mii de fotografii, câteva mii de e-mailuri, câteva articolașe editate de mandea și o boccea cu diaporame nu prea am alte averi virtuale. Nici poze în pielea goală, nici corespondență compromițătoare și nici atac(uri) la persoană sau afiliere la grupuri nelegiuite. Inventții, sau planuri secrete, nexam! Atunci? Ei, atunci... Așe a vrut mușchii lor hackerici! Punct!

Am înțeles, dar nu prea! N-am înțeles de ce mi-au făcut și alte rele? Cu anivirusul blocat am devenit ținta virușilor. Rău tare! M-am procopsit cu un „trojan” sau ceva mai păcătos, cert este că în prima duminică de la începutul lui decembrie, Moș Nick O'Lae mi-a pregătit o surpriză teribilă. M-am trezit că mi-a sucombat „windowsurile” și nu mai puteam accesa nimic. Sistemul de operare kaput! Auleo mamă, dosărelele mele cu poze... adresili de imailuri, articolașele, colecția de diaporame! Desktopul, adică ecranul... blank-blank, pardon, albastru! Albastru-bleu! Situația era albastră! Jale mare! Ce să faaaac? Am încercat eu câteva tertipuri amatoresți, de alde „System Restore”, dar degeaba! Am dat telefoane pe la prieteni, dar și ei s-au cam bâlbâit la sfaturi. Așa ca am luat eu frumușel ordinatorul sub braț și direcția atelierul de dofortit computere. Acolo am fost întâmpinat de o doamnă cu ochi oblici care era toată un zâmbet. Nu știu de ce zâmbea, mai ales că eu, de necaz și supărare, aveam o figură cam strâmbă, sprâncene încruntate și „gură de pește”, cu colțurile acesteia lăsate în jos... Poate că se bucura că i-a venit un mușteriu și mai are și dânsa un „obect de activitate”. Mai face și dânsa un bănuț! Cine știe? Sau vroia să mă incurajeze! „Nín hăo!” i-a zis respectuos pe chinezește... vroid să mă dau bine cu ea! Adică un fel de „salut” chinezesc, dovendindu-i că românii din Australia nu sunt chiar așa de prostovani și vorbesc și limbi străine mai exotice. „Nín hăo ma”, mi-a răspuns suav, pe aceeași limbă. Am pus calculatorul pe o masă. Dudaia chineză s-a apropiat de obiect cu pași de felină, s-a învârtit de câteva ori în jurul acestuia și apoi m-a întrebat brusc în engleză: „Care-i buba?”. I-am răspuns că nu îmi pot accesa datele. Mi-a făcut un calcul de cinci minute pe un petec de hârtie, după care mi-a comunicat abia șoptit: „80 de dolari pentru manoperă”. Australieni, desigur! „În acest preț nu se include inlocuirea componentelor defecte sau adăugarea de elemente noi pentru îmbunătățirea performanței de

lucru” mi-a mai comunicat anfitrionul fără să clipească. À jancote! Adică... banii jos! M-am scobit prin buzunare bălăcărindu-l în gând pe fostul politician canadian Jean Côté, de la a cărui nume (cred!) că se trage neortodoxa expresie! Am pus banii în palma doamnei care m-a privit adânc în ochi și mi-a spus „Now... we can do business together!”. Mi-a dat o chitanță și mi-a spus să o sun peste două zile. „Două zile, am exclamat eu, mai repede nu se poate?” Mi-a explicat că tehnicianul e foarte ocupat... Am oftat și am plecat necăjit spre casă. Aveam aceeași senzație precum cea pe care o avusesem când m-am lăsat de fumat... Afară ploua cu găleata! Totul era ud și mohorât împrejur.

Cele două vâcuțe bălțate

Ajung acasă destul de târziu. Nu mă satisface nimic, nici mâncarea, nici programul de la televizor. Ba începe să mă doară puțin și capul. Îmi iau o aspirină și o carte și mă bag în pat, cufundându-mă în lectură. Din când în când mai scot câte un suspin involuntar. Citesc cu mare interes din cartea lui Larry Watts „Ferește-mă, Doamne, de prieteni”, proaspăt primită din România. A naibii de grea! Cât două cărămizi... O asemenea măgăoaie nu se poate citi în pat! Obosesc! Apoi mi se face somn. Pun cartea pe noptieră, sting veioza și adorm instantaneu...

Nu știu cât să fi fost ceasul când am auzit un zgomot care venea parcă din camera unde îmi țineam computerul. Un fel de vâjâit, un muget parcă... M-am sculat speriat și am ieșit din dormitor apropiindu-mă cu precauție de ușa camerei cu pricina. Zgomotul se auzea parcă și mai accentuat... Am crezut că e făcut de ventilatoarele „hardului”... Am deschis ușa brusc crezând că am uitat calculatorul deschis... și ce să vezi!? În camera cu computerul, în sanctuarul meu intelectual, erau două vâcuțe bălțate! Am tras o sperietură... Dar pentru că am făcut armata, loc unde am învățat să fac față la orice situație dificilă, mi-am luat inima-n dinți și am intrat în camera cu cele două musafiri. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă uit pe jos, să văd dacă nu m-au procopsit cu vreun „cadou”... Nu! Au fost cumi... Erau două vaci educate care nu se bălegau pe oriunde. Amândouă se uitau la mine cu o privire blândă, deloc bovină! Erau tinere, frumoase și nu miroseau a grajd. Începuseră să-mi fie chiar simpatice. Oare cum or fi ajuns acolo? Nu puteam găsi răspunsul. Să fi fost o farsă făcută de vreun prieten ghidus? Cine știe!? M-am gândit totuși că trebuie să le scot cât mai repede din cameră pentru a nu-mi face vreo surpriză pe mochetă. Le-am șoptit: „Hai să mergem fetelor...” și docile, m-au urmat amândouă.

Când am ajuns în stradă mi-am dat seama că erau moarte de foame. S-au repezit spre un copac din apropiere și tot încercau să smulgă câte o frunză. Mugeau parcă a disperare! Am înțeles că aveau o foame cumplită. Ce să fac, unde să le duc la păscut? Mi-a venit ideea să le duc într-un parc, apoi mi-am adus aminte că nu departe, la capătul străzii mele se afla un fel de maidan, creat în jurul unei fabrici închise de mai mulți ani. Acolo era iarbă din belșug! Așa am și făcut... Le-am dat vâcuțelor la repezeală și câte un nume la care au răspuns cu bunăvoință urmându-mă. Pe cea mai grăsuță am numit-o Jo Anne, adică Joiana pe românește, iar pe cealaltă mai pipirică o strigam Vachelle, sau Vasilica. Noile mele prietene mă urmau ca doi cățeluși docili! Nu după mult timp am ajuns la locul cu pricina. Iarba era înaltă până la brâu, grasă, de un verde crud (Presupun! Noaptea toate pisicile sunt negre!). Deci grasă, verde, numai bună de pășunat. Am găsit o breșă în gard și cu puțin efort am ajutat vâcuțele să intre. Erau atât de fericite... Pășteau cu mare poftă fiecare smoc de iarbă întâlnit în cale. M-am dus să caut un recipient să le pot oferi și un pic de apă. După lungi căutări am descoperit o găleată destul de curată... Cred că o aruncase cineva pe maidan deoarece avea mânerul rupt. Lângă ușa fabricii se afla o conductă de apă cu un robinet ruginit. Cu chiu cu vai am putut să-l răsucesc de câteva ori până când a început să curgă un get subțirel de apă! Vâcuțele mele aveau și ce mânca și ce bea. Le-am adăpat pe amândouă. Au băut cu mare poftă fiecare câte o găleată întreagă, apoi au început să se apropie cât mai mult de gardul șubred. Îmi era frică să nu cumva să iasă de pe maidan și să le lovească vreo mașină. Am găsit un băț și le-am mai tras câte una pe la părțile dorsale. M-au înțeles și s-au îndepărtat de gard. Mă simțeam bine în funcția de păstor... sau de vâcar. Cu toate că crescusem și locuisem veșnic în mijlocul junglei de beton simțeam deseori nevoia să mă reîntorc la originile strămoșilor mei... acolo unde vegetația e verde și aerul curat, acolo în mijlocul naturii... Cu bățul în mână, alergând după Joiana și Vasilica, mă simțeam ca un bondar pe „câmpiile elisee”, vesel și bine dispus. Întinerul începuse să facă cenușiu-lăptos, ziua se îngâna cu noaptea. Deodată aud o sirenă a unei mașini de poliție. O frână bruscă și autovehicolul se oprește chiar lângă gaura din gard. Din ea sar doi polițiști fioroși cu mutre de bulldogi. Unul din ei semăna leit cu actorul Brian Dennehy, șeriful care îl chinase pe Rambo în filmul „First Blood”, celălalt, înalt, slab, dar și mai fioros la înfățișare semăna cu William Smith în rolul lui Falconetti din serialul „Om bogat, om sărac”.

Glonțul

Mă uitam ca hipnotizat la cei doi oameni ai legii. Parcă strigau ceva... „Put down your rifle! Put down your rrrrrrrrrraaaiiffffl...”. Înțeleg că este o somație adresată cuiva să arunce arma... Eu n-aveam armă, deci nu se refereau la mine. Nu aveam în mână decât bățul cu care disciplinasem văcuțele. Nu prea semăna cu o pușcă. N-am timp să cuget prea mult că aud o bubuitură ciudată. Pac-pac! Văd că din pistoalele celor doi ies flăcări... Mai întâi cade Jo Ann... apoi eu! Simt o durere ascuțită în partea stângă a abdomenului. Ne-au împușcat nemernicii, gândesc! Stau întins pe spate în iarbă și simt durerea aceea acută... perforându-mi splina. Afară începuse să se lumineze de-a binelea... dar ochii mi se închid... Simt că mi se apropie sfârșitul. Lângă mine, nemișcată, era întinsă Jo Ann, văcuța cea mare și grasuță. Vachelle însă, dispăruse din câmpul meu vizual. Încep să bolborosesc o strofă dintr-un cântec popular românesc: „Pe mine m-ai omorât/ Dar cu calul ce-ai avut?”. Dar cu vaca?

Cei doi polițiști dispar ca prin ceață. Închid ochii, dar durerea ascuțită din abdomen nu mă lasă nici să... mor. O simt din ce în ce mai puternic. Deschid ochii, duc mâna la abdomen și dau de creionul meu automat care mă înțepa fără milă în pânțele. Îl ridic... și durerea mă lasă parcă luată de o vrajă. Mă trezesc de-a binelea... Aprind veioza, mă uit la creion, mă pipăi în dreptul splinei. Nici urmă de sânge. Afară se aude pierdut un sunet făcut de sirena unei mașini de poliție. Cine știe pe cine or fi urmărit? Și... creionul!? Încep să zâmbesc! Așa îmi trebuie! De obicei când citesc îmi place să fac însemnări cu creionul pe marginea cărții... Din greșeală în seara precedentă îl scăpasem în așternut... El mă înțepase! El era glonțul ucigaș! Dar văcuțele? Parcă totuși se mai aude un muget dinspre birou. Mă scol, mă uit la ceas. 6 și 23 de minute. Mă duc șovăielnic spre încăperea cu pricina. Ușa e întredeschisă. Un fel de șuerat asemănător ca un muget îmi bate în timpane. Aprind lumina, camera goală, fără vaci, fără... computer. Doar o pată mare umedă... pe mocheta. Ridic ochii spre fereastra „englezească”. O uitasem deschisă cam de un deget... în partea de sus. Prin spațiul de aerisire pătrundea un get puternic de aer rece dinspre afară, care producea acel muget, șuerat, vâjâit... acel zgomot care mă făcuse să visez cu cele două văcuțe. Bine că imaginația nu mă dusese să visez cu stindardul dacic. Se zice că și acela producea un oarecare muget sau șuerat care înspăimânta și alunga dușmanii! Cine știe ce lupi m-ar fi încolțit prin somn!

Afară ploua cu găleata. Apa se prelingea prin crăpătura geamului deschis udând mocheta. Am zâmbit... și m-am liniștit. Plouă de mai bine de două săptămâni. Cei de la știri ne-au anunțat că a fost cea mai umedă și friguroasă vară din ultimii 60 de ani. Vara australiană, desigur! Plouă intermitent și la Launceston, și la Hobart, și la Melbourne și la Sydney... Noaptea temperaturile scad până la 10 grade Celsius. Asta e vară? Mă reîntorc zâmbind în așternutul cald... având grijă ca nu cumva să uit vreun creion pe unde nu trebuie. Pun capul pe pernă, închid ochii și... simt că mi-e dor de viața pastorală și de de văcuțele mele!

A doua zi pe la vreo unșpe sună telefonul. E distinsa doamnă de la atelierul de reparat computere. „Nín hăo!” îmi spune vesel crezând că îmi dă o veste bună. „Hello” îmi răspunde dânsa cu o jumate de voce. Înțeleg că ceva nu e în regulă. Începe să îmi recite parcă o „Mioriță” tradusă din limba chineză în engleză, un speech lung... atenționându-mă că problema cu „boala” calculatorului meu e foarte serioasă, că am fost călcat de hackeri și ca am un virus cât mine de mare și că aș putea pierde și datele... „Pliz, pliz, îmi spun, faceți tot posibilul să nu se piardă nimic”. „OK, spune tânăra domniță, dulce și suavă ca o garofiță... dar vă costă”. „Cât?” întreb eu consternat. „Păi, 145 de dolari un hard disk nou, de un terabyte, pe care vom transfera datele. Apoi 60 de dolari un program performant de antivirus, de alde Noton SystemWorks Professional Edition 2011 și nu uitați manopera... încă 40 de dolari pe lângă ce mi-ați plătit. Desigur că vom reinstala sistemul operator Windows”. Ce să răspund? Am acceptat. Eram strâns cu ușa. Mi-a spus că va fi gata peste două zile. Pe naiba! A fost gata peste zece zile. Acum îl am acasă, instalat în camera unde le găsisem pe Jo Ann și pe Vachelle. Mă uit pe monitor. E cam harababura în interior, dosare răvășite, file puse aiurea... dar sistemul operator merge zeiss! Afară s-a mai luminat... ploaia s-a oprit, norii s-au împrăștiat, doar un sunet plăcut, ca un tors de motan vine... dinspre hard. Dă-le încolo de zgomote! Mai bine intru pe net și ascult „Radio Prodiaspora”. Sunt convins că Moș Vasile și Doamna Olguța mă vor delecta cu comentariile lor și cu melodii minunate.

P.S. Am uitat să vă spun că între timp am consultat și o carte serioasă de vise. Acolo am aflat că „văcuțele” însemnă prosperitate. Mă paște bogăția! Ba mai bine nu, căci cine știe ce hackeri vin să îmi spargă casa și să îmi fure averea...

Launceston, Tasmania - 14 decembrie 2011 - (R)
14 iunie 2024

CARICATURISTA

Cristian M. GRIGORE

Eram la Moreni pentru o vreme cu cei doi nepoți, numai noi trei, fapt care îmi multiplica atenția pentru că mai aveam în grijă niște găinușe, trei pisici și un cățel bașca întreținerea cât de cât a terenului de lângă casuță etc. După activitățile zilnice pe la muzee, bazine de înot, fotbal, zoo, poezii etc venea seara și invariabilul dacă sunteți cumiți și mâine, astă seară vă mai spun o poveste,: Caricaturista.

Păi da, a fost o întâmplare comică și politică am putea spune, la vremea aceea, iar personajul principal a fost doamna Luiza, dactilografă la Unitatea Militară din A. Vă dați seama că au trecut aproape patruzeci de ani de atunci. Pai, năzdrăvanii lui bunicu', povestea se petrecea înainte de evenimentele din 89.

Proaspăt absolvent al Academiei Militare am fost repartizat la unitatea din A. Era un septembrie însorit numai bun de o plajă la Mamaia însă datoria împreună cu ordinul de repartitie m-au trimis cu un accelerat în partea opusă. Cu zâmbetul pe buze, a doua zi la ora 9 dimineața, echipat în ținuta de vară proaspăt călcată, cu cizme lustruite bec, centura cu diagonală și mănuși maro pe care le țineam strânse în mâna stângă să nu le pierd, mă prezint la șeful de secție V.B. În fapt, el mă știa de vreo șase ani de la alte unități și după felicitările pentru repartitie, bucuros fiind că a reușit să mă aducă în colectivul lui, spunându-mi toate acestea pe îndelete la o cafea, mă conduce prin birouri ca să-mi cunosc viitorii colegi și colege. Pe majoritatea îi cunoșteam, eu lucrând anterior cum v-am spus în unități subordonate. După convenționalele și protocolarele saluturi de bine ai venit la noi, ce mai faci, ai mai scris ceva, mai joci tenis de masă etc din partea lor, îmi iau biroul în primire, o măsuță și un scaun puse în spatele unei uși care dacă rămânea deschisă vara ca să iasă zăpușeala nu te mai zăreai

cu nimeni, eram ca la v-ați ascunselea. Dar cum activitățile mele profesionale erau mai mult de teren, chiar mi-era indiferent.

Dar ne depărtăm de la poveste. După dulcegăriile obișnuite față de un nou coleg, șeful plecase, fiind chemat la nr.1 (comandant), mă așez la birou și observ ca se lasă o tăcere prelungită. Degeaba încercam să deschid vreo discuție, toți tăceau mîlc cu ochii ba în calculatoare, caiete, foi, fiecare își făcea de lucru cu ce avea în față de se auzea scârțâind penița stiloului pe hârtii. Și muțenia asta a continuat vreo două zile, nu eram atât de curios cât mai mult intrigat pentru că mă gândeam că ar fi apărut la cunoștința lor ceva nasol despre mine iar eu să nu am habar.

Dar misterul s-a deslușit repede, a doua zi mă cheamă șeful la el în birou și mă întrebă: măi, tu o știi pe Luiza? Da, o știu, e dactilografa șefă dar n-am văzut-o, o fi în concediu zic. Pai nici n-o s-o mai vezi pe aici, a fost mutată într-o altă unitate; foarte bine, mă bag și eu în seama cu aprecierea, dacă e mai aproape de casă și mai convenabil pentru ea, bravo ei ca i-a reușit; da băi, zice șeful, ia să auzi tu acum cum i-a reușit, îi făcea barbă și mustăți lui Tovarășu' pe afișele din holul mare; apropo, ca să se intre în secție se trecea printr-un hol spațios ca o sală de bal, cu tot felul de machete de tehnică militară precum și nelipsitele afișe ale comandantului suprem. Cum, îi făcea barbă și mustăți, întreb aiurea? Da măi, ce te hlizești? Pai, mă gândeam și eu cum arătau portretele alea dar abia acum îmi pică fisa cu muțenia colegilor din birou. Lasă-i și înțelege-i, spuse șeful, sunt și ei supărați că au tot fost întrebați ba de unii, ba de alții, chiar și eu, dacă știam de talentul ei pictoresc, mai ales că biroul dactilografelor e vis a vis de biroul vostru, bineînțeles că nu știa nimeni nimic și n-a trecut nici o lună de când s-a întâmplat, acum sunt și ei mai rezervați, până acuma erai numai musafir, acum ești și noul lor coleg. Mi-am dat seama că picasem ca musca-n lapte după evenimentul ce avusese loc cu o lună în urmă. Mult mai târziu, la un pahar de vorbă, câte unii ne mai aduceam aminte amuzați despre insolita și haioasa întâmplare care a zguduit puțin chiar dacă era comică, un sistem ce părea de neatins.

Personajul principal în cauză, dactilografa șefă, cam la 40 de ani, fără obligații, necăsătorită, era o femeie liberă putând fi și amanta și prietena oricui sau ce voia mintea ei. Nu poza în femeia fatală, avea

cam 1.65, brunetă, puțin slăbuță și plăcută dar autoritară în același timp. Iar în vara cu pricina, o fi bătut soarele prea tare în geamul dnei Luiza aducându-i probabil aminte ce bună era la desen prin clasele primare așa că, dimineața la venire sau la plecare mai pe seară, oricum, când nu era nimeni de față îl împodobeau pe Tovarășu' cu mustăți și barbă. În zona respectivă lucrau permanent vreo 20 de persoane dar se mai perindau alte 30-50 iar toți aceștia treceau zilnic prin holul respectiv unde mângăliturile cu carioca necesitau înlocuirea imediată a afișelor compromise, de regulă cate 3-5 odată. Asta o dată, de două, de nouă...de douășdouă de ori și de cum erau sesizate, responsabilii cu propaganda de partid le schimbau repede, considerând inițial o glumă proastă a vreunui cadru nemulțumit de ceva, mare caz nu se voia face pentru că situația fiind hilară, conducerea unității cădea de fraieră și de bășcălie. Așa că le înlocuiau, cercetau, puneau întrebări, observau și cam atât, neaflând nimic concret până ce n-au mai avut afișe și au solicitat la județeană pcr, cum era obiceiul pe acea vreme, un număr suplimentar de afișe cu portretul Tovarășului.

Bineînțeles că au fost întrebați ce s-a întâmplat de nu le mai aveau deoarece erau repartizate un număr de bucăți pe semnătură iar ei le consumaseră, primind și întrebarea provocatoare dacă le-au dus cumva acasă de le terminaseră. Inițial mai spuneau că s-au deteriorat din greșeală, mutări de mobilier, infiltrări de apă în pereți, justificări una mai puerila ca cealaltă etc. Când nu au mai primit afișele de la Centru pe asemenea motive, au luat situația în serios și au instalat niște mini-camere de luat vederi în holul cu pricina și au immortalizat-o în alb-negru pe tanti Luiza când își etala talentul demn de un Salvador Dali neaoș românesc

Păi ce, s-a terminat? s-o credeți voi, că de abia acum vine cirul. O cheamă și la personal și la partid și îi pun în vedere că va fi dată afară din serviciu, am uitat să vă spun mai copii că respectiva era salariat civil iar dreptul muncii la civili față de militari era și atunci ca și acum ceva mai permisiv. Aceia îi spuneau să plece singură în altă parte că nu-i creează probleme cu vreo eventuală situație contravențională sau penală dar d-na Luiza le răspundea ca ea nu pleacă de bunăvoie și că îi dă în judecată pentru abuz, că nu a încălcat nicio lege, nu a scris nimic urât sau denigrator nici despre partid, nici despre conducător, nici despre țară, așa că ea nu

pleacă decât prin judecată, că ce a făcut e caricatură, care nu este interzisă iar mustățile și barba nu sunt nepermise prin lege, deci ce nu e interzis este permis. I-a lăsat mască, fără grai pe toți dintr-o comisie de disciplină care în final s-a autodesființat din cauza ridicolului situației. Mai năzdrăvanilor, văd că nu ați adormit.

Păi i-a făcut praf, ea singură contra activiștilor de la partid și de la personal, ea nefiind nici măcar membru pcr și nu prea aveau ce-i face după lege nici măcar pe linie de partid. Si mai era ceva, zicea gura târgului că se cunoștea bine cu ceva șefi mari din unitate, după cum am spus, ea fiind o femeie liberă iar acuzată de prostie în nici un caz nu putea fi.

Situația era și complicată și de răs în același timp. Ea venea zilnic la muncă dar nu la vechiul loc ci era condusă undeva într-un birou gol unde cu șefii de la cadre și de la partid își negocia viitorul punând condiții, s-a ținut tare pe poziția ei spunând că pleacă numai prin transfer, numai în aceeași localitate și numai dacă are salariu mai mare. După vreo săptămână, timp în care i-au creat postul și cu acordul ei au transferat-o în economie tot în A, ce-i aia în economie? adică în unitate economică productivă care producea bunuri materiale, acum sunt desființate d-aia nu știți, unde la același salariu, mai încasa cate o primă lunară și una trimestrială, salariul fiind chiar aproape dublat până la urmă de primele respective.

Păi ce n-ați înțeles? Că la serviciu a făcut niște caricaturi pe șestache șefului statului și că a fost pedepsită, adică mutată disciplinar, în aceeași localitate cu un salariu de două ori mai mare? Hai la culcare că am vorbit cam multe. Ziceți că n-ați înțeles nimic din toate astea? Nici eu ...

Din ciclu: Popvești adevărate/ De la lume adunate

POEZII

Elena OPREA

O vizită la Castelul „Iulia Hașdeu”

În fiecare piatră
Se-ascunde o tăcere.
Obloanele au zăvorât
Ecoul nedescifrabil
Al bătrânului Mag,
Cu mintea răzvrătită
De mistere.
În zidul ros de suferință
Se află-un zâmbet
De durere.
De-a pururi
El a păstrat în suflet
Icoana fiicei sale
Scumpe,
Ce-a strălucit ca o cometă
În scurtul ei popas de viață.
Și astăzi,
Când privesc castelul
Aud în ziduri răsuflarea
Acestui Mag,
Chinuit de dorul
Miresmei pure de neant
Și simt divinitatea florii
Ce curge-n pietre ca de jar.

Țara

Țara
Nu-ncepe de la mine
Și nu se oprește aici.
Ea dăinuiește de milenii
În visele noastre
Și-n inimile strămoșilor;
Care și-au avântat
Gândul
Spre porțile luminii.
Țara e aerul limpede,

Pe care-l respir
Sub cupola albastră
A soarelui nemuritor.
Pământ de dor și de lumină,
Eaeste ca o stea
ce arde-n depărtări!

La Ipotești

Eminescu e- aici:
În această vale de dor,
Unde colibele
Obosite de vreme
Respiră mireasma pomilor
Și sunetul buciului.
Unde colina tresare
La fluierul Doinei
Iar iubirea se-aprinde
În fiecare frunză.
E fântâna cu roată
Din care s-adapă codrul,
Iar din acest salcâm
A răsărit un Luceafăr;
Ce strălucește-n inimi
Ca un izvor de viață
Și lumină.

Eminescu – veronica

Suflete pereche,
Gânduri deschise,
Floare de vise.
Ochi de priviri,
Stele aprinse,
Iubiri necuprinse.
Zboruri de păsări,
Lumi călătoare,
Codri de glasuri,
Păduri de popasuri.

Flori răspândite
Vise unite.
Plopi la ferestre,
Candele – aprinse;
Ispite de muze,
Gură de șoapte,
Foșnet de astre.

*
Singurătate uitată,
Noapte de plată.
Castel în amurguri,
Sete de struguri,
Robire de tăceri,
Chipuri de îngeri
Lumina din fulger.

*
Eminescu – Veronica Micle
Făclii murmurânde,
Stele flămânde,
Toamnă târzie,
Iubiri în vecie.

Dacia – vatră de iubire și grai

E un spațiu divin hărăzit pentru noi,
Și pentru toți cei de apoi;
Tărâm de liniște și pace,
Unit prin spirit și gândiri.
Prin rânduile străvechi, prin
rugăciuni,
Colinde, cântece și jocuri,
Doine rămase din străbuni.
Legende și oase strigând,
Suflare de neam, credință și trai,
Altar de iubire și grai,
de folclor, de codri și munți,
De ostași și de cruci
Ridicate prin lupte curgând.
De vise vibrând, de copaci
tremurând.
Palma de pământ românesc
S-o păstrăm, s-o iubim!
Icoană de suflet, de limbă și trai;
Să nu vindem nimic din seva de
neam;
Să nu știrbim locul divin – moștenit
Din strămoși și din frați,
Legați prin sânge de copaci
Eroi secerăți de dușmani,
Cruci vorbitoare, istorie mută;
Dacia sfântă – vatră de iubire și
grai.

Uzdin – excurs de minte și suflet

Tot mai puțini sunt în prezent, pe-aici pe la noi, cei care râd, plâng, cântă, gândesc și făptuiesc profund și cu adevărat românește și care cultural și artistic, aduc încă sincer prinos de venerație și cinstitoare neamului nostru.

Paradoxal este însă faptul că aceste sacre deziderate sunt totuși mai pregnant relevate de către românii de dincolo de fruntariile țării, atât de cei din diaspora cât și de către „românii de lângă noi”, cum sunt denumiți, cei din Banatul Sârbesc, la care mă voi referi în cele ce urmează.

De notat că nu voi face acest excurs retrospectiv, de minte și suflet din auzite sau din cele citite de mine, ci pentru că am avut șansa de a participa personal la un astfel de demers. Mai trebuie știut și că acest lucru s-a datorat inițiativei și osârdiei poetului și animatorului cultural Mihail I.Vlad, (Dumnezeu să-l odihnească), ce cu peste un sfert de veac în urmă, asemeni unui Badea Cârțan modern, cum a fost botezat, a pornit către Voievodina, avându-l alături însă, pe Geo Popescu, care împreună cu alți membri din „Societatea Culturală și Prietenie „La noi acasă” din Târgoviște, (amintind-ui astfel pe Florea Ionel, Sorin Ioniță, Mihai Ducu, Gâdescu Aurel, Marin Florică, Mihai Mihail+ și alții) au realizat un adevărat și altruist mecenat pentru a susține inedita și ampla acțiune culturală de la Uzdin, pentru care drept recunoștință, participanții au fost întotdeauna gratulați cu diplome și însemne, specifice activității momentului.

Această lucrare plăcută lui Dumnezeu de la Uzdin

nu ar fi fost posibilă totuși, dacă nu ar fi existat și Vasile Barbu, complexul și hărăzitul om de litere (poet, eseist, critic literar, jurnalist, etc) care cu fizionomia sa carismatică de dac coborât parcă de pe Columnă, împreună și el cu alți mulți români din Voievodina, literați sau oameni simpli, dar iubitori de cultură și artă au declanșat o amplă mișcare spirituală de masă, pro limbă și neam românesc.

De numele lui sunt legate, de-a lungul timpului, în mod intrinsec realizări de excepție precum : Societatea Literar – Artistică „Tibiscus”; publicația „O foaie adevărată – Tibiscus”; Fondarea „Casei românești” de la Uzdin; Simpozionul Internațional „Oameni de seamă ai Banatului”; Festivalul Internațional „Drumuri de spice”; Festivalul „Zilele Uzdinului”, etc.

Anul trecut la editura „Tibiscus” a apărut un cuprinzător volum antologic, inspirat denumit „Aedul singuratic”, în care peste treizeci de corifei ai scrisului românesc modern, îi conferă bardului de la Uzdin, un impresionant și bine meritat laudațio.

La acesta ne alăturăm și noi, prietenii săi târgovișteni, încă trăitori, urându-i în continuare forță, sănătate și inspirație cât cuprinde, spre gloria culturii și a neamului românesc, pe care le venerază dintotdeauna. Așa să fie.

**A consemnat
Ion Iancu VALE**

POEME

Nicolae Mirel Lazar

Altminteri, sunt destul de obișnuit

Cum se poate vedea sunt încă aici
Respir mănânc poate chiar și iubesc
Am rezistat Uneori sunt de-a dreptul
invincibil
gloanțele mi se turtesc pe coaste și cad
ca niște prune uscate-mprejur
Săbiile se-nțepenesc în grumaz ca-ntr-
un butuc
O dată am spart o katana doar cu
privirea
Avea ceva încrustat lângă mâner am
fulgerat acolo și a crăpat
Poate s-a rupt și-a căzut dar n-am
văzut
căci m-am întors și mi-am văzut de
treabă
Sunt zilele mele de albastru
Alteori sunt îngrozitor de vulnerabil
și o praștie mă face făndărie
Și nu a lui David nu Una din aia cu
crăcan pentru vrăbii
Până și vântul trece prin mine
și mă face să strig de durere
Astea sunt zilele mele de galben
Am și zile de plumb când nu mă clintesc
chiar dacă umblu încolo și-ncoace și
totul în jur
e nemișcare și o tăcere asurzitoare
Și zile de verde când detest din rărunchi
și aș strânge de gât pe oricine îmi stă
dinainte
când privirea mi-e fiere iar chipul
pământ
Am și zile de nor și zile de roșu
și zile de cenușă când mă împrăstii
și mă adun ca-ntr-o urnă
Dar zilele de zăpadă sunt favoritele
mele
Atunci sunt ușor și încep să plutesc tot
mai sus
tot mai rarefiat până nici nu mai sunt
Doar ceva ce cuprinde toate lucrurile
ceva
care pătrunde în fiecare din ele
O liniște ciudată fără tăcere ...

Of doamne chiar ați crezut! Pe cuvânt?
Am inventat
Am inventat toată istoria Cred că
doream puțină atenție
Altminteri sunt un om destul de obișnuit

Uite beam un ceai

Au deschis și-n târgul nostru amorțit
vreo două ceainării
Nu era un ceai japonez era un amestec
cu mate așa că nu știu de ce mă
gândeam
la rezonanța fascinantă a numelor
japoneze Toyotomi Narutaki Yasunari
Uiko Yamamoto Kyoto Nobunaga
Minamoto ...
Parcă vezi personajul sau locul
înfășurate în misterul lumina ori istoria
lor
Însă nu mai eram la ceainăria
de pe centrul vechi
Eram acasă încremenit în fotoliu
sub o lumină crepusculară
Până și yakuza sună ca șuieratul unei
săbii de samurai care-ți despică țeasta

Apoi o mașină a intrat încet
pe aleea cufundată în întuneric
și o femeie mi-a strigat „Lasă mândria
vin-o mâine și te prosternează și vei fi
iertat”
Era vocea unei prietene din tinerețe și
nu știu de ce
eram convins că-mi face cu mâna
„Ia te uită trăiește” mi-am zis
La vârsta noastră reacția asta e de-
nțele
Experiența mea de lectură de câteva
zile
îndreptățește cumva visul acesta dar
umilința ori un sfârșit cu seppuku
nu mă aranjează de fel și m-am trezit

Warning

Eu nu sunt dulce
Am încercat cu zahăr
cu miere cu vreo pară zemoasă
prelinsă cleios pe bărbie

Sunt amar cum este chinina
Ca un pește eviscerat fără grijă
acolo în spatele căpătânii
Cine gustă scapă de friguri
Și nu sunt nici ușor de-nghițit
Ca fleicile uscate
sub șeile nomazilor din pustă
„Băi, ești ... cum să spun ... total
antiseptic”
mi-a decartat exasperat un amic
Chinină – v-am zis
și pe atunci încă eram la-nceput!

O adaptare genetică bănuiesc
un fel de-a rezista la ambuscadele lumii
Ca să nu mă dizolv
în puzderia de lucruri strălucitoare
pufoase cărnose mustind de căldură ...

(absolut gol)

într-un târziu s-a deschis și
nimic
n-a pătruns din spațiul confuz
al nimicului
cerneala care ținea mărturie
pentru toate axiomele
ce-ar fi fost necesare vreo dată
trecuse cumva
peste buzele răsfrânte ale rânii
din timp

nisipul n-a mai urcat
în oglindă
iar cel ce-aștepta înfrigurat
simetria
găsi doar axa
și un punct alergând

TVDOR ARGHEZI

**Ion Nae THEODORESCU
(1880-1967)**

A semnat: Ion Theo - prescurtare a numelui adevărat; Lara Teobald; iar din 1898, semnează ARGHEZI (de la Argesis, numele străvechi al râului Argeș).

Lucia-Elena LOCUSTEANU

Continuare din numărul trecut

PSALMII arghezieni sunt rugă și cânt, invocare și revoltă, pendulând între „credință și tăgadă”. Dialogul Psalmistului cu Dumnezeu exprimă drama cunoașterii, a aspirației spre ABSOLUT. „Drama psalmistului este aceea a congruenței între existență și cunoaștere.” – scrie Nicolae Balotă. De fapt, este confruntarea omului cu el însuși, o mistuitoare trăire, când înduișat, când aspru, când nostalgic, când bântuit de îndoieli, dar răzvrătit, însetat de certitudini, dar, mai ales, de a cuceri absolutul. Criticul Dumitru Micu crede că PSALMII arghezieni pot fi „Simbol al aspirației geniului spre ABSOLUT”, expresie metaforică a singurătății Omului în Marele Univers, ca și în lirica bacoviană... În conștiința poetului, Dumnezeu este Absolutul, Idealul, ca și Meka pentru Emirul lui Macedonski din „NOAPTEA DE DECEMBRIE”, un ideal greu de definit, dar, mai ales, de atins, metaforic și un ideal de bunătate, omenie, pace, de perfecțiune. Relativitatea lucrurilor, caracterul trecător al vieții, teama transformată în spaima de moarte, continuă drama PSALMISTULUI singuratic și le întâlnim ca teme în volumele sale. Faptul că viața e un permanent joc cu moartea, omul fiind nevoit să se supună destinului implacabil apar transpuse poetic în „DE-A V-AȚI ASCUNS” – elegie filosofică care pleacă de la surse folclorice după unii critici – preluând atitudinea mioritică de acceptare cu seninătate a morții.

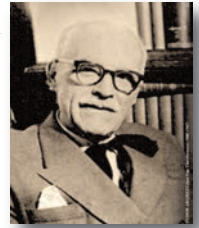
În balada „MIORIȚA”, după părerea mea, apare demnitatea sau acceptarea demnă a destinului de a fi muritori și nicidecum seninătate... În dialogul adresat, Eul liric/ poetul transmite generațiilor – folosind alegoria - că viața e un joc cu moartea pe care trebuie

să-l jucăm cu demnitate: „Puii mei, bobocii mei, copiii mei!/ Așa e jocul./ Îl joci în doi, în trei,/ Îl joci în câte câți vrei./ Arde l-ar focul!”. Ultimul vers este o exclamație retorică, o imprecuație ce concentrează amplificând sentimentul de neputință, demnitate și revoltă față de destinul implacabil al omului, fiind singurul accent patetic de disperare și revoltă în fața morții... Construită într-o viziune de mare originalitate, poemul amestecă inefabil grația cu tristețea, umorul cu gravitatea, într-o comparație de o desăvârșită puritate. Jocul morții e același în toate regnurile, în toate straturile sociale – idee filosofică de mare circulație, pe care am întâlnit-o și la Mihai Eminescu în „SCRISOAREA I”, în leitmotivul adresat lumii: „Deși trepte osebite le-au ieșit din urna sorții, - Deopotrivă-i stăpânește raza ta și geniul morții.”

Teama, frica, groaza în fața morții sunt sentimente ce apar transpuse poetic și în „DEȘERTĂCIUNE”, dar, mai ales, în „DUHOVNICEASCĂ” în care panica intensă operează o regresie biologică, o apocalipsă. Sentimentul spaimei de necunoscut se transformă în groază de neant, identificat cu bezna și moartea, cu transcendența, cu mitul vieții veșnice, evocat de Biblie, groază ce crește în intensitate, culminând cu lepădarea de sine. Îl regăsim aici pe PSALMISTUL singur și pribeag, obosit drumurile grele ale cunoașterii – prima între „vicii” și „ceață”.

Monolog liric, poemul „DUHOVNICEASCĂ” aduce trăirile unui Eu liric confuz, ce încorporează însuși obiectul spaimei, dedublându-se în el, ca și la Edgard Poe: „Ce noapte groasă, ce noapte grea!/ A bătut în fundul lumii cineva./ E cineva sau, poate, mi se pare./ Cine umblă fără lumină,/ Fără lună, fără lumânare/ Și s-a lovit de plopii din grădină?”/(...)/ „S-ar putea să fie Cine – știe – Cine...” Interogațiile retorice descendente sunt așezate într-o amplă enumerație metaforică, folosind cezuri asimetrice pentru a crea atmosfera de incertitudine, de groază... Folosirea pronumelui nehotărât „cineva”, a celui interogativ „cine”, dar și a sintagmei metaforice „Cine știe Cine” nu sunt gratuite, devin metafora cuvântului „moartea”, cuvânt care, potrivit credinței populare, nu trebuie rostit, folosit direct, ci înlocuit cu alt cuvânt, ca în cazul de față.

În poem, dispare și timpul, căci întregul Univers este supus neantului: „Toți au murit de tot.”/(...)/ „S-au uscat busuiocul și duzii,”/(...)/ „A putrezit ograda...”

Într-o viziune infantil – terifiantă a încetării oricărei forme de viață, materia însăși intră într-o degradare lentă, - remarcă Nicolae Manolescu***

Poemul se încheie dramatic: „ *Am fugit de pe Cruce./ Ia-mă n brațe și ascunde –mă bine.*”, versuri care ar putea sugera fie că Eul liric/ Poetul nu găsește țaria să suporte sfârșitul, fie, apare terifianta încredere că omul, cândva, va putea să „fugă”, să înfrunte moartea/ destinul – „*Am fugit de pe Cruce*”, găsind o soluție „*ascunde-mă bine*”. E părerea mea, având în vedere că substantivul „Cruce” e scris cu majusculă, deci e substantiv propriu, care, în context, devine metafora „Destinului”/ „Sortii” ... „Am fugit de Destin/ Soartă”...

„DE CE-AȘ FI TRIST?”, poemul din ultima perioadă de creație, folosind motivul *toamnei*, este construit pe relația viață – moarte, eliberată de sentimentele anterioare, de frica sau groaza în fața destinului implacabil: „ *De ce-aș fi trist? Că pacea duioasă și blajină/ Mă duce ca o luntre prin liniști de lumină?/ E un surâs și-n vraful de cărți, să mă alinte.*” Este un bilanț al trecerii prin lumină, exprimând zbaterea poetului de a fi creat valori spirituale eterne: „*De ce-aș fi trist? Că nu știu mai bine să frământ/ Cu sunet de vioară urciorul de pământ?/ Nu mi-e clădită casa de șită peste Troțuș,/ În pajiștea cu crânguri? De ce-aș fi trist? Și totuși...*”

Deși întreaga meditație elegiacă transmite un sentiment de împlinire, emanând lumină ca tablourile lui Rafael, ultima sintagmă „*Și totuși...*” transmite cititorului sentimentul, de data aceasta, de demnitate în fața destinului, dar de tristețe... Tot în a patra etapă de creație, în 1955, apare și „1907 – PEISAJE” – un ciclu de poezii de revoltă socială, creionând imaginea Răscoalei Țăranilor de la 1907. Ciclul cuprinde 40 de poezii, aparținând diferitelor genuri literare: liricul se împletește cu epicul și dramaticul, reconstituind poetic, într-o cronologie subordonată conturării atmosferei din toate momentele răscoalei. În imagini poetice sunt redată cauzele răscoalei, revolta țăranilor, înfrângerea, dar și o viziune asupra viitorului.

Poezia „*CUVÂNT ÎNAINTE*” deschide „1907 – PEISAJE”: „*În anii nouă sute șapte,/ Ca din senin, în marte, într-o noapte,/ S-a ridicat spre cer, din Hodivoaia,/ Și din Flămânzi, și Stăniilești, văpaia.*”/ (...)/ „*Așa, din sat în sat, se-ntinse/ Văpaia grânelor aprinse,*”/ (...)/ „*Era să fie sărbătoare, Sau slujbă de înmormântare?*”/ (...)/ „*Ajută, Doamne, țara-i în răscoală!*”. Imagini dramatice, portrete din ambele tabere, sunt surprinse în poezii ca: „*LIPSESC MORMINTE*”, „*PE RĂZĂTOARE*”, „*RĂZVRĂTITUL*”,

„*DUDUIA*”, „*E AVOCAT*”, „*STANE, CĂPITANE*”, „*FLĂMÂNZENII*”, „*BOIERII*”, etc.... Motivul doinei e prezent în multe din titluri: „*DOINĂ*”, „*DOINĂ PE FLUIER*”, „*DOINĂ PE NAI*”, „*DOINĂ DIN FRUNZĂ*”.

Drama țăranilor de la 1907, indiferența celor ce răspundeau de destinele țării, ca și viziunea asupra viitorului sunt surprinse într-o inedită și originală formă în poeziile: „*ULTIMUL ORDIN DE LA INTERNE*”, „*ÎN DEȘERT*” și-n „*EPILOG*”: „*Au câștigat ciocoi războiul lor cu țara/ Și s-au ales plugarii cu morții și ocară.*”/ (...)/ „*așa, pe neștiute, pe la un miez de noapte,/ Răspunde din bordeie alt nouă sute șapte,/ Mai chibzuit, mai crâncen, nu lănced ca o turmă./ Să nu cumva să fiu cu noi.*” Un an mai târziu, în 1956, Tudor Arghezi publică un nou ciclu de 30 de poezii, intitulat „*CÂNTARE OMULUI*” – poem prometeic care înfățișează, într-o formă artistică superioară, evoluția omului în momentele esențiale ale istoriei, de la desprinderea din animalitate până la deplina conștiință de sine, conștiința puterii și misiunii sale.

În literatura universală, s-au oprit asupra evoluției omului: HESIOD în „*THEOGONIA*”, ESCHIL în „*OPRESTIA*”, LUCREȚIU în „*DE RERUM NATURA*”, VIRGILIU în „*GEORGICELE*”, OVIDIU în „*METAMORFOZE*”, dar și DANTE în „*DIVINA COMEDIE*”, MILTON în „*PARADISUL PIERDUT*”, VICTOR HOGO în „*LEGENDA SECOLELOR*” și în „*SFÂRȘITUL SATANEI*”, E.MADACH în „*TRAGEDIA OMULUI*” - operă tradusă de O. GOGA, ION HELIADE RĂDULESCU în „*ANATOLIDA*” și MIHAI EMINESCU în „*MEMENTO-MORI*”(„*PANORAMA DEȘERTĂCIUNILOR*”).

După criticul TUDOR VIANU, „*CÂNTARE OMULUI*” este unul din marile poeme sociogonice ale literaturii universale, care și-a propus să evoce începuturile societății omenești și dezvoltarea ei în timp. „*CÂNTARE OMULUI*” reia motivele centrale ale dramei argheziene, desfăcute din valurile opace ale neantului și destrămării, al spaimei. Este o spovedanie, un rechizitoriu al propriului eu. Se deschide cu poezia „*UMBRA*”: „*Te urmăresc prin veacuri, prin vârste și milenii,/ (...)/ Când, speriat și singur, târâș, printre vedenii,/ Umblai numai să cauți culcuș și să mănânci.*” - imagine a omului biologic, al prigoanei.

Va urma

Numai ÎMPREUNĂ se poate!

o cronică de MIHAELA CD

„ÎMPREUNĂ SĂ DĂRUIM IUBIREA PRIN VERS.
Antologie de versuri nemuritoare”

„ÎMPREUNĂ SĂ NE PĂSTRĂM CREDINȚA.
Antologie de creații literare creștine”

„ÎMPREUNĂ SĂ FACEM O LUME MAI BUNĂ.
Antologie de texte literare”

Colecția de antologii ÎMPREUNĂ publicată de editura Globart Universum din Montreal, Canada în 2023, realizată și coordonată de senior editorul Johnny Ciatloș Deak are ca scop principal promovarea scriitorilor români de pretutindeni așa cum însuși editorul spune în Cuvântul Editorului: „Editura Globart Universum din Montreal, Canada, și-a propus un Programul de promovare al scriitorilor și artiștilor români contemporani de pretutindeni iar în cardul acestui program pornind de la sloganul editurii Globart Universum: **”Spune lumii că existi, spune lumii despre tine!”**, editura noastră a lansat mai multe proiecte, care se desfășoară an de an cu ocazia Galei Artelor la ceas aniversar, Gală ce reprezintă aniversarea revistei de colecție, tipărită, **”Poezii pentru sufletul meu”**.

Este salutar faptul că o editură privată, aflată în străinătate realizează o revistă de colecție trimestrială în limba română fără subvenții și își propune încă de la începuturi un „Program de promovare al scriitorilor și artiștilor români contemporani de pretutindeni” pe care îl respectă în fiecare an, realizând la fiecare dată aniversară a revistei câte un proiect comun (o antologie sau un grup de antologii) pe care le lansează la GALA ARTELOR în preajma zilei Limbii Române. Acest lucru spune multe despre editorul său și în mod cert un lucru clar: că este un adevărat promotor al culturii române în lume! Proiectul colecției de antologii

ÎMPREUNĂ este deja cel de-al cincilea proiect după antologiile UNIVERSUM (5 volume), cartea de interviuri GENESIS, antologia de artă în imagini GLOBART și antologiile GALAXY 4 volume)

Dincolo de lumea tot mai rea în care trăim iată că mai există oameni care mai întind mâini și dăruiesc iubire confracților lor. Atunci când suntem înconjurați tot mai mult de răutate, invidie și ură, acești oameni trebuie să îi privim, aceste mâini trebuie să le vedem, luând exemplul și alăturându-ne într-o horă a binelui, a iubirii, a credinței și a bunătății.

Pornind parcă de la zicala românească „Unde-i doi puterea crește și dușmanul nu sporește” iată că și antologiile ÎMPREUNĂ vin să ne dovedească prin cuvântul „ÎMPREUNĂ” cu care încep, exact forța și puterea acestei uniuni. Unirea și unitatea înseamnă putere, înseamnă forța de a învinge orice, chiar și puterea satanică a răului deja înrădăcinat. Acolo unde este iubire, bunătate și credință există și speranță și există și izbândă.

Observăm la această colecție de antologii ÎMPREUNĂ o simbolistică complexă în alegerea culorilor copertilor și un mesaj profund ce se află inserat în titlul fiecărei antologii.

Alegând culorile: roșu galben și albastru pentru coperti înțelegem că acestea semnifică un ÎMPREUNĂ românesc, național. În același timp culorile au fost alese de coordonatorul acestei antologii și în concordanță cu titlurile antologiilor.

ÎMPREUNĂ SĂ DĂRUIM IUBIREA PRIN VERS are culoarea roșie, pentru că roșul semnifică: *”iubirea, dragostea, afecțiunea, pasiunea și desigur vitalitatea în toate formele ei dar mai presus de toate reprezintă iubirea lui Dumnezeu, este chintesența existenței noastre.”* (Cuvântul Editorului)

ÎMPREUNĂ SĂ NE PĂSTRĂM CREDINȚA are culoarea galbenă pentru că galbenul: *”este cea mai caldă și însuflețită culoare. Ea simbolizează pământul roditor, spicul de grâu la fel ca și literatura care hrănește sufletul. Nuanța de galben-auriu reprezintă aurul, lumina, puterea solară, fiind asociată cu idealuri superioare, înțelepciune, înțelegere și iluminare, inspiră încredere și optimism, totodată comportă o vibrație puternică, spirituală, astfel o*

percepem adesea drept un mesaj spiritual, contribuind la ascensiunea noastră spirituală. În creștinism culoarea galbenă este asociată cu Isus Hristos drept „Lumina lumii”. Aura în jurul sfinților de pe sfintele icoane are culoarea galben-aurie.” (Cuvântul Editorului)

ÎMPREUNĂ SĂ FACEM O LUME MAI BUNĂ are culoarea albastră pentru că simbolizează „apa și aerul fără de care nu putem trăi și totodată reprezintă seninul din suflet, bunătatea, bunăvoința, comunicarea și exprimarea prin cuvântul vorbit sau scris.” (Cuvântul Editorului)

Extrapolând așadar dacă roșul reprezintă iubirea, galbenul reprezintă credința iar albastrul reprezintă bunătatea înseamnă că luate **împreună**, (observați aici folosirea cuvântului ÎMPREUNĂ care leagă, unește aceste trei simboluri), acest tricolor roșu-galben-albastru, înseamnă ÎMPREUNĂ iubire-credință-bunătate, caracteristici specifice neamului românesc.

Bine stăpânite împreună cele trei caracteristici dau o forță invincibilă. Deci puterea lui ÎMPREUNĂ este definitorie și nu a fost ales la întâmplare, mesajul său având o semnificație profundă.

Lumea în care trăim este deposedată de valorile morale și creștine, este divizată tot mai mult fiind condusă de lăcomie, goana după înavuțire prin orice mijloace ură, dușmănie, invidie și chiar de răutate gratuită. Păpușarii lumii cunosc valoarea lui „*divide et impera*” iar înrobirea umanității pornește cu dezbinarea.

Prin colecția de antologii ÎMPREUNĂ, autorii participanți doresc să tragă un semnal de alarmă cititorilor, arătând prin creațiile lor că trebuie să ne îndreptăm în iubire, credință și bunătate, înainte de a fi prea târziu.

Antologia ÎMPREUNĂ SĂ DĂRUIM IUBIREA PRIN VERS adună în paginile sale creații ce transmit iubirea, respectul, recunoștința, dragostea, dăruirea, sacrificiul, aprecierea, încrederea, afecțiunea atenția și conectarea emoțională ce o acordăm celor din jur. Din iubire am fost creați și prin iubire existăm. Trăim și existăm ca oameni prin conectarea emoțională cu cei din jur, dacă ne dispar emoțiile și sentimentele devenim inumani și exact asta se încearcă acum cu această răsturnare hidoasă a valorilor. Avem nevoie de iubire! Avem nevoie să fim umani!

Antologia ÎMPREUNĂ SĂ NE PĂSTRĂM CREDINȚA reprezintă o colecție de poezii, rugă, ode, eseuri, proză scurtă, cronici, și texte diverse ce sunt însoțite de morala creștină și ilustrează mesajul și valorile fundamentale ale creștinului, purtând o amprentă unică a sufletului autorului. Această colecție invită la introspecție, la cunoaștere, credință, împăcare și iertare. Materialele cuprinse aici ne încurajează spre înțelepciune și adevăr transmitându-ne compasiune și speranță. Să rămânem ancorați în credință pentru că în puterea lui Dumnezeu e nădejdea noastră!

Antologia ÎMPREUNĂ SĂ FACEM O LUME MAI BUNĂ transmite printr-o varietate de texte literare puterea cuvântului care poate schimba răul în bine, urâtul în frumos, poate vindeca și alina suferința, poate îndrepta și îndruma pe calea cea bună și dreaptă. Temele pe care le abordează sunt solidaritatea, dreptatea, bunăvoința, respectul, egalitatea, demnitatea, prietenia, iubirea, bunătatea, libertatea și multe altele. Fiecare dintre noi putem face o schimbare pozitivă, trebuie să începem chiar din interiorul nostru, lucrând cu noi înșine, fiind atenți la cuvintele pe care le folosim, gândind pozitiv și fiind empatici cu cei din jur.

Fiecare dintre noi este o părticică mică din angrenajul acestei lumi, un firicel de nisip într-o clepsidră universală care deși pare insignifiant pus ÎMPREUNĂ cu alte firicele de nisip devine o forță care răstoarnă clepsidra în favoarea sa. Privit de sus fiecare om pare o furnică. Dar la fel ca furnicile atunci când se adună și muncesc ÎMPREUNĂ înlătură orice obstacol! Altfel aleargă haotic și fără sens! Oamenii trebuie să înțeleagă că numai ÎMPREUNĂ se poate!

Colecția de antologii ÎMPREUNĂ cuprinde o gamă largă de creații literare diverse care prin temele și subiectele ce le abordează devin ÎMPREUNĂ un adevărat tezaur, fiind un instrument puternic și actual de schimbare în bine, ceea ce-i conferă unicitate și valoare Felicitări pentru ideea acestor mesaje puternice, realizare și design cât și tuturor autorilor care au participat la proiect. Ați dovedit încă o dată ce putere formidabilă are acest ÎMPREUNĂ!
- Mihaela CD TWUC, LSR, WPAC

CNEAZUL DE TAURIDA REGE AL DACIEI

Mihai Batog-Bujeniță

Vin de multe ori în acest loc! Îmi amintesc de tinerețe, atunci când aici totul arăta altfel, iar eu făceam foamea, ca student la litere și mă simțeam fericit fiindcă mai mereu eram îndrăgostit și convins că viața mea va fi un una plină de întâmplări minunate pe care aveam să le povestesc unor nepoți cumiți, inteligenți și foarte ascultători. Mde, cum nimic din toate acestea nu s-a întâmplat, iar acum spun povești unor moșnegi ca mine, îmi dau seama că fericirea tinereții are ca suport doar imaginația noastră, convingerea naivă că vom fi niște învingători, dar și inocența acelei vârste când speranțele sunt adesea confundate cu împlinirile unui ipotetic viitor. Și este bine așa deoarece dacă am fi realiști și lucizi tendințele suicidare ne-ar arunca în cele mai negre depresii. Este foarte bine să fii tânăr și prost! Ai parte numai de succese și bucurii!

Ne aflăm în parcul din fața Universității de Medicină și Farmacie Gr.T. Popa, pe o bancă, privind spre monumentul refăcut de curând, al Unirii.

Adevărul prozaic este că fusesem la Rectorul Universității ca să-i punem o pilă unui nepot de soră al doctorului Rudeanu, un derbedeu care jucase la Bingo banii de taxe pe care îi luase de la maică-sa, și aia o nebună care nu concepea ca odrasla să nu ajungă medic precum fratele ei. Bietul doctor, un om cu minte și cu frica lui Dumnezeu, înspăimântat de răgetele soră-sii și amenințările cu fuga în Occident a loazei, a venit la conu' Alecu, cel care-i fusese pe vremuri profesor actualului Rector al Universității și l-a rugat să-l ajute fiindcă nu mai rezistă presiunilor familiale și dacă dă greș o șterge el în Australia să-l mănânce cangurii.

Era desigur o glumă cu specific medical, așa că am râs și am pornit să rezolvăm problema. În fond el este prietenul nostru și nici nu am ținut cont de sugestia cât se poate de realistă a colonelului precum că o bătaie administrată profesionist golanului ar fi fost rezolvarea optimă.

Așadar, conu' Alecu vorbise cu rectorul, acesta, om și el, a promis că va interveni ca idiotul să nu fie exmatriculat, cu condiția ca să plătească taxele până la sfârșitul anului. Prin urmare, acum ne puteam odihni cu satisfacția că adusesem pacea și armonia în familia

doctorului.

- Uite, ne aflăm în centrul unor monumente istorice despre care mulțimea aceasta de tineri plini de vise și speranțe care forfotește zi și noapte în acest loc, pun pariu că habar nu are! În fața noastră, statuia Unirii, o lucrare cu o istorie zbuciumată, iar Olga Sturza cea care a sculptat această operă de artă a avut parte de toată ingratitudea socială suficientă pentru a zdrobi viața unui om!

- Din păcate, am auzit și unele comentarii denigratorii la adresa acestui monument...

- Da, am participat și eu la o conferință unde se discuta despre amplasarea ei, fiindcă după cum știi, în 1927 când a fost inaugurată în prezența reginei și a două principese se afla acolo unde este acum statuia lui Mihai Eminescu.

Cum după venirea la putere comuniștii nu prea puteau să se contreze cu stăpânii de atunci ai țării, rușii, iar acestora nu le convenea deloc faptul că lucrarea aducea în discuție teritoriile răpitate ale Basarabiei sau Bucovinei, în 1947 statuia a fost pur și simplu sfărâmată. Abia în 1994 s-a pus în discuție refacerea ei, iar sculptorul Constantin Crengăniș a primit comanda în urma unui concurs. Nu putem exclude din acest act susținerea financiară și morală de care ne-am bucurat prin intervenția directă a lui Dimitrie Sturdza, un urmaș direct al prințesei Olga.

Noul amplasament era centrul acestei piețe numită din acel an Piața Unirii. Inaugurarea și sfințirea s-au făcut în anul 1999, dar, imediat, în deplină concordanță cu spiritul nostru cârcotaș, au început să apară în presă tot felul de articole care numeau monumentul: Monstruozitatea de la Medicină sau rahatul de culoare roz, iar personajul care simboliza Patria Mamă era asemănat cu un pompier. În același articol, o altă persoană a denigrat meritele artistice ale Olgăi Sturdza.

Am aflat că în spatele acestor porcării se aflau de fapt niște sculptori contemporani supărați că nu fuseseră ei aleși să refacă monumentul. Vechea noastră meteahnă de a scuipa tot ce nu putem linge.

- Eii, dar o altă clădire se află în dreptul privirilor noastre, iar istoria ei este una cu totul deosebită. Uite, actualul Muzeu de Istorie Naturală, o denumire cam ciudată după părerea mea, este o fostă casă Sturdza, mai bine zis a vornicului Costachi, mai cunoscută acum sub denumirea de casă Roset, construită pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea și cumpărată în 1840 de un grup de membri ai Societății de Medici și Naturaliști printre care Gheorghe Asachi, Costachi Negri, Constantin Sturza, Iacob Czihaț sau Mihail Zotta. Și deși această clădire a deveni primul muzeu de acest gen din Principate, iată, acum arată de parcă ar fi un depozit de lemne ori vreun adăpost antiaerian rămas, ca printr-o minune, întreg după un bombardament năprasnic.

Mda, mă uit destul de mâhnit la clădirea asta unde istoria acestei țări s-a schimbat atunci, în ianuarie 1859, când deputații din Partida Națională, adunați în sala numită: a Elefantului, au ales drept candidat la

domnie pe colonelul Alexandru Ioan Cuza deși se mai aflau acolo și nume mult mai „grele” precum Petru Mavrogheni, Constantin Roset Tețcanu ori Nicolae Suțu. Ar fi meritat o mai mare atenție până și elefantul Gaba cel care, venit cu un circ la Iași, a murit aici și a fost achiziționat, contra sumei de 135 de galbeni pentru muzeu de către Domnitorul Mihai Sturza. Poate ar fi bine să ne gândim la faptul că bietul Gaba are, uite, o mai mare trecere prin veacuri decât mulțimea de primari care l-au neglijat de-a lungul timpului. Dar știm că nu gânditul ne dă afară din casă...

Eh, ca să uităm de amărăciune uite, în dreapta noastră, Clădirea Institutului de Anatomie, realizată la inițiativa profesorului Aristide Peride, întemeietorul școlii de anatomie ieșene. Proiectul acesta în stil neoclasic a fost conceput de arhitectul Ștefan Emilian pe la 1894, iar scena de pe fronton a fost sculptată de Wladimir Heghel, un artist al vremurilor care are mai multe lucrări la Iași, și se numește Lecția de anatomie.

Mă bucură faptul că iată, o clădire care are peste o sută de ani se află în perfectă stare de funcționare, ba mai mult, poate deveni și depozitara unor opere de artă foarte valoroase precum ecorșeul lui Brâncuși.

Dar ca să-ți spun sincer, ți-am vorbit despre toate acestea doar pentru a ajunge la clădirea Universității de Medicină și Farmacie Gr. T. Popa aflată pe vechiul amplasament al palatului construit de hatmanul Costache Ghica pe la mijlocul secolului al XVIII-lea și înconjurat la acea vreme cu ziduri masive. Hatmanul s-a mutat mai apoi în casele socrului său Iordache Cantacuzino Deleanu din Copou și a vândut palatul vistiernicului Balș de la care a ajuns la hatmanul Alecu Rosetti Roznovanu, fratele vestitului Nicolae Roznovanu stăpânului palatului de la Ulița Mare, actuala primărie. Nevasta lui Alecu, după moartea acestuia, a decis că nu mai are trebuință de palat și l-a vândut Ministerului Instrucțiunii Publice pentru a înființa aici Universitatea, deschisă la 26 octombrie 1860. Era prima universitate din România, cu învățământ superior modern, care mai apoi avea să poarte gloriosul nume al domnitorului care a înființat-o, Alexandru Ioan Cuza.

Dar cel mai interesant lucru este că în acest palat a locuit mai bine de doi ani, până în 1791 cneazul Potemkin. Și despre el îți voi spune mai multe fiindcă nimeni nu prea vorbește despre planurile lui cu privire la provinciile românești. Să nu crezi că nu știu și altele despre acest om cu totul deosebit, despre care s-au spus o mulțime de lucruri, cele mai multe dintre ele picanterii cu referire la viața sa amoroasă. Astea-s bune însă pentru revistele citite la coafor de doamnele romanțioase și nu ne interesează.

Da! Cneazul de Taurida era un bărbat falnic, din toate punctele de vedere, extrem de bogat, însă, mai presus de orice, inteligent, cult, un bun strateg militar și o minte scilpitoare de politician. La noi, în Iași, ajunsese după unul din nenumăratele războaie ruso-turce, acela din 1787-1792 când Imperiul Otoman a

încercat să-și recapete teritoriile ocupate în războiul anterior (1768-1774), mai ales Crimeea. Rușii au fost, în acest ultim război, aliați cu austriecii, dar nu din vreo dragoste frățească, deși împăratul Leopold al II-lea Habsburgul și țarina Ecaterina a II-a erau rude. Nici vorbă! Ambii urmăreau de fapt să smulgă cât mai multe teritorii de la turci, dar, mai ales să-și construiască apărarea unul față de celălalt, fiindcă se detestau reciproc și știau că în viitorul nu prea îndepărtat se vor înfrunța militar pentru aceeași țintă. Teritorii! Rusia avea privirea ațintită asupra principatului Transilvaniei, iar Austria urmărea Polonia, cea care fusese deja împărțită între ruși și prusaci. Deci aliații de acum erau de fapt viitorii dușmani, dar până atunci jefuiau „omul bolnav al Europei”, Imperiul Otoman.

- Transilvania? Urmăreau oare rușii la vremea aceea cucerirea Transilvaniei!? N-am mai auzi până cum una ca asta!

- Păi, îți spuneam eu că nimeni nu vorbește despre aspectele mai spinoase ale relațiilor noastre cu rușii începând cu secolul al XVIII-lea! Dar, dacă vom intra puțin în amănunte, îți vei da imediat seama cum stăteau lucrurile la nivel strategic!

Cucerirea Crimeii a deschis Rusiei calea spre întreaga Marea Neagră, unul din obiectivele majore ale politicii lui Petru cel Mare, dar pe care el nu l-a putut realiza, deși era să-și piardă și viața într-una din încercări, cea de la Stănilești din 1711. Marele arhitect al acestui succes a fost Potemkin cel care, îmbinând diplomația cu forța a făcut acest cadou minunat dragei sale țarine, Ecaterina a II-a.

- Aici apare și povestea aceea cu „satele lui Potemkin” atât de cunoscută ca farsă?

- Da! Numai că nu era deloc o farsă. După cucerirea peninsulei, unde era o sărăcie la fel de disperantă precum în Dobrogea noastră, Potemkin a invitat-o pe țarina să facă o vizită în aceste ținuturi mai ales că tătarii, rămășițele deloc turcofile ale glorioasei Hoarde de Aur, erau acum cât se poate de rusofili. Pe parcursul traseului proaspătul cneaz de Taurida, adică al Crimeii, dar și al ținuturilor adiacente, a montat panouri uriașe cu picturi ale unor sate prospere și fericite. Să nu credem că țarina era vreo tâmpită care accepta acest gen de minciună. Nu! Potemkin i-a spus că așa vor arăta satele, în viitor, sub glorioasa ei domnie și, în bună parte, a avut dreptate întrucât el a construit sau dezvoltat mai multe orașe în peninsula printre care și Sevastopolul devenit astfel principalul port la Marea Neagră, cel care adăpostea și Flota de Război a rușilor.

Va urma

POEZII

Mariana ZAVATI GARDNER

închipuiri în pandemie

închipuiri despre hăituirea ursului
ursul se ține ascuns în tușiș
o închipuire bolnavă să fie
despre urs, despre ursul întunericului
despre un invizibil urs colosal
în tușișuri fantastice în noapte
închipuiri despre hăituirea ursului
închipuiri despre visul cu vulpe
închipuiri despre vulpea care țipă
vestește nenorociri iminente
închipuiri despre ghionoia
ghionoia care zdrobește gospodăria
închipuiri avertizează plecarea eternă
ale cui închipuiri, ale cui închipuiri?

schimbare

anotimpul se pierde
aleargă... epuizat...
furtuni pe haturi
în case, prin scânduri
printre oameni și animale
ziua se pierde în noapte
fructe uitate pe crengi
în livada cu papagali
... dincolo de timp

insula cu șerpi

bălți cu nuferi
cu bizoni grași
acoperiți de muște
în ierburi solare
un du-te vino
de păsări migratoare
de căprioare speriate
de lupi ascunși
în ierburi bizare
aripi plutitoare
pe termale albastre
șamani repetați
în ape lunare

fantasme

fantome-n galop
pe Câmpii Elizee
șoapte și aripi
pixeli în timp
în ceața lunară
fragmente de frunze
crengi înghețate
ore pe ceasuri
minute, secunde
tremură-nghețate
pete-n vegetația
anului ce-a fost
roiuri de vorbe
nerostite la timpul trecut
imagini distorsionate
în oglinda personală
torente de corbi
pe cerul de plumb
în orașul meu
cu furtuni solare
suflet virtual
se ascunde, se trece
sculptat în relief
în vise solare

salonul de vară

contempla - în marea de privitori
realitatea în 3D, în perspex,
în lemn, în bronz, în acrilic,
în plastic, fibre optice, ciment...
încerca să afle sens
în tehnici savante
afirma direct:
„pot să fac mult mai bine!”
expoziția din vara aceea
era ca începutul, mijlocul
și sfârșitul unui cuib
de viespi imaculate
nu afla sens în mintea ei
bilingvă și de alte talente
bizar o lua razna prin

capodopere create pe numere
critici superlative pe afișe
geniale în catalogul expoziției
din vara iubirii lor nebune –
... fragmente de sensuri

Turnul de veghe,
Anne Boleyn
vede corbi agitați fără
satnavs sau hărți virtuale
aerul e-ncărcat de mânie
furtuni mici... furtuni mari...
apar și dispar la-ntâmplare
nouă zile și nouă nopți
priveghi de amintiri de dincolo
lumea ei se tot micșorează
află mai multe locuri din volume
în franceză și latină, dar nu știe
de computere, iphones sau TV-sets
zile de azi, zile de ieri
sunt reduse în jurul gâtului zvelt
până dispar într-un punct...

atomi

ședeau în cerc
umbre suspendate în ocru
între două lumi
atomi ai foamei în cursa himerei
erau sudați împreună
sub cerul asurzitor
muiați în răs invizibil
pământ ars, tușișuri sterpe și bețe
cenușa oarbă a zilei precise
focul picura biciuri
culori se-amestecau
vertical prin policandre
praful scâncea-n ochi
nisipul silabisea-n gură
cei de acolo pluteau
prin labirintul tăcerii
cascadori ai himerei
canicula era bolnavă de foame
atomii se luau la trântă în aer

O CINĂ ÎN OGLINDA TIMPULUI

Julia Henriette KAKUCS

Mă bucură întâlnirea noastră. Nu ne-am văzut de mult. Vorbele ascunse în mine abia așteaptă să se reverse. Nu te teme, nu am să-ți fur mult timp. Bem un Cappuccino împreună și, în timp ce spuma albă se lipește de buzele noastre, am să-ți destăinui ce mi s-a întâmplat într-o seară târzie de aprilie. I-au trecut de atunci capriciile, știu... Acum ne dezmiardă luna mai, cu frumusețea unei primăveri ajunse la apogeul ei. Plină de voluptate, se trezește la viață... Asemeni tabloului lui Botticelli, în care Afrodita atrage toate privirile. Ascultă-mi, te rog, vorbele...

Totul s-a întâmplat într-o după-masă de vineri obișnuită. Mașina se strecura printre livezile ce începeau să-și întindă crengile îmbobocite spre cer. Ai fi putut crede că doresc să reîntorcă fulgii de zăpadă topiți de curând. Primăvara era, din nou, capricioasă. Se temea să-și arate frumusețea ... Se trezise, din nou, ursuză, cu lacrimi în ochi. Rareori infrumuseța cerul cu un zâmbet, în cinstea unei amintiri prețioase. Îmi priveam cizmele elastice, lipite de picior, fusta neagră, scurtă, și mă întrebam dacă nu voi tremura de frig, în răcoarea serii, la întâlnirea neobișnuită ce mă aștepta. Cele 13°C, vântul și ploaia nu promiteau nimic bun. Și totuși... Bucuria mă lua în stăpânire tot mai mult, cu fiecare kilometru de drum parcurs. Dacă, în ceața timpului, mă revedeam mergând în vizită spre Curtea Csermak din Timișoara, la prietena mea, acum intenționez să petrecem o seară, împreună, într-o altă curte, de alt gen. În Württemberger Hof, vom participa la o cină dată la curtea ducesei Wilhelmine von Grävenitz... în anul 1736. Eram în ajunul unei călătorii în trecut.

Aș dori să trăiești cu mine aceste momente. Urmează-mă... Încearcă să rămâi lângă mine ...

Mă apropiu cu toate simțurile treze de o poartă grea, făcută din lemn și fier forjat. Știu, simt că în această seară mă va aștepta ceva unic. Observ, cu o ușoară mirare, cum ușa se deschide fără zgomot,

mișcată parcă de mâna nevăzută a timpului. Îmi lipesc paltonul de corp. Încerc să mă învâluie în catifeaua lui ocrotitoare și plăcută, dar o mână grijulie mi-l ia și dispare cu el într-o încăpere alăturată. Îmi este absolut conștient că m-am scufundat, împreună cu însoțitorii mei, în istoria unei femei ieșite din comun.

Suntem la Ludwigsburg, invitații contesei Wilhelmine de Grävenitz, metresa ducelui Eberhard Ludwig von Württemberg.

Tocurile pantofilor îmi sună, în ritmul respirației, pe parchetul ceruit al salonului de primire. Mă găsesc într-o sala de dans, cu un piano forte în colț. Mă bucură prezența lui. De scurt timp a fost inventat, pentru a face față înnoirilor muzicale ale timpului. Mă întreb dacă nu cumva este construit de Gottfried Silbermann, după modelul italian. Știu că Bartolomeo Cristofori a creat această nouă formă a instrumentului la Padua, iar Ferdinando de Medici îl avuse deja în anul 1690. Ascult muzica... Fugile lui Bach răsună în toată luminozitatea lor. Contesa Wilhelmina de Grävenitz mă întâmpină cu un surâs fermecător, lăsându-și evantaiul să fluture cochet, asemeni unei păsări exotice, multicolore, ce se odihnește scurt timp, pentru a reînvia, apoi, într-un nou dans al aripilor. Știu că această femeie fermecătoare și inteligentă este o maestră a flirtului. Își folosește cu iscusință evantaiul, la fel ca toate femeile de la curte, pentru a-i transmite ora întâlnirii alesului inimii. Până și aluniță lipită de pieptul, ce se ridică și coboară dintr-un decolteu generos, este un semnal ce-i dezvăluie spiritul liber. Este dineul ei. Ne întâmpină - pe noi, oaspeți ai unui ceas târziu, dintr-o primăvară ce și-a găsit, în sfârșit, drumul spre ținuturile străbătute de râul Neckar - deja la intrare.

Ne aflăm într-una din sălile palatului din Ludwigsburg - renovate și lărgite, la dorința amfitrioanei. Ducele i l-a făcut cadou. Și în această seară sunt 30 de invitați. Obiceiul s-a ritualizat. Mă întreb tocmai dacă nu cumva participăm la un așa-numit "dineu de formă", la care doar 12 dintre noi se vor putea așeza la masa întinsă, dar abia încep să mă orientez în sală, când o aud spunând că astăzi vom avea loc cu toții. O veste bună, căci simt cum foamea mă determină să mă preocup mai mult de meniul ce ne va fi servit, decât de arta barocă ce ne înconjoară. Hotărâsc, privind rochia extravagantă a acestei femei, ce ține în mâna toate sforile politice, sociale, administrative de la curtea ducelui Eberhard Ludwig, că denumirea de baroc își are originea, în mod sigur, în perlele (perla barroca) ce o împodobesc. Aș dori să schimb această idee cu vecinii mei de masă, dar vocile sunt șoptite și doar

ochii urmăresc mișcările gazdei, care ne îmbie să încercăm supa de migdale ce ne-a fost tocmai servită într-o ceașcă de porțelan alb, fabricat de alchimistul Johann Friedrich Böttger, la manufactura existentă la Meissen din anul 1710. Este o mare realizare a timpului și nimeni nu mai regretă că, în loc de aur, alchimistul a fabricat porțelan. Gust cu mare plăcere lichidul în care migdalele pisate au fost fierte și amestecate cu frișcă produsă la Ludwigsburg. Aroma scortişoarei învăluie și crutoanele de alac ce plutesc în ea. Această specie de grâu, care are un spic cu un singur bob, este foarte rezistentă. Savurez supa, în timp ce-mi revizuiesc părerea, spunându-mi că denumirea de baroc provine, probabil, totuși, de la acea exclamație a unui vizitator francez la vederea palatului Pamphili din Roma: "Ce ridicule baroque!"

Și totuși, ridicolă sau nu, acum, în această epocă, se creează premisele operei italiene, acum se compun sonetele pline de emoționalitate ("con affecto") ... Muzica lui Händel, Vivaldi și, desigur, a lui Johann Sebastian Bach cucerește prin noile reguli ale compoziției. Regret că decesul lui Johann Sebastian Bach, în 1750, marchează sfârșitul perioadei muzicii baroce, dar bunățile înșirate în fața mea îmi redau buna dispoziție.

Priveliștea pateului de vânat, lângă care o linguriță de marmeladă din fructe de pădure rotunjește armonia, dezmiardă papilele mele gustative și mă determină să mă scufund într-o bucurie culinară de neuitat. Feliile de pâine proaspătă, făcută din alac și unse cu untură de porc, sunt un preludiu reușit al fripturii de clapon umplut cu o felie de sfeclă roșie învelită în slănină. Lângă friptură ni se servesc inele fierte de praz, alături de cuburi prăjite de păstârnac.

Cu 277 de ani mai târziu ar fi inimaginabilă o garnitură fără cartofi și roșii, dar, în acest an, 1736, aceste legume nu se mănâncă încă la Ludwigsburg.

Vinurile bune ale regiunii ne dezleagă limbile. Până și contesa Wilhelmine von Grävenitz începe să ne povestească despre marea dragoste născută între ea și ducele Eberhard Ludwig. Nereușind să divorțeze, ducele se leagă printr-o căsătorie morganatică cu Wilhelmine în anul 1707. Mariagele morganatice se încheiau între parteneri inegali în ceea ce privește rangul social. Deși ducele îi acordase titlul unei contese, dăruindu-i moșii întinse, palate și o sumă mare de bani, totuși Wilhelmine nu are poziția necesară unei cununii "normale". Într-o mezalianță, partenerul aflat pe o treapta socială inferioară și copiii rezultați din această legătură nu aveau drept de moștenire. Aceste legături mai

purtau numele de "căsătorii pe partea stângă" (Ehezur linken). Probabil că de atunci protocolul scris sau nescris al societății, prevedea ca soția să stea la dreapta soțului, iar cea recunoscută doar printr-o unire morganatică, la stânga lui. Ducesa își acuzase însă cu succes soțul de bigamie, împăratul alungându-o pe Wilhelmine în anul 1707 de la curte. Plin de iubire, Eberhard Ludwig o urmează în același an la Zürich, readucând-o în suita lui, după ce o căsătorește cu un conte sărăcit din Boemia, care avea atât cinci nume onomastice, cât și 70 de ani. Ce vârstă matusalemică pentru acel timp!

Te întrebi acum și tu cum s-a simțit această femeie inteligentă și atractivă în această relație, care i-a dăruit o mare dragoste, multă influență politică, bogăție, dar și multă suferință?

Wilhelmine von Grävenitz ne descrie, în timp ce lingurițele noastre se afundă în desertul alcătuit din griș cu lapte și gem de prune, dramatica cotitura, de data aceasta ireversibilă, a cursului vieții ei. Moartea singurului urmaș al ducelui, în anul 1731, îl determină pe acesta să se reîmpace cu soția să. Trebuia să-și facă datoria de a asigura ducatul un urmaș legal.

Evantaiul acoperă scurt timp obrazul contesei. O aud povestind, cu o voce scăzută, tristă: "Ascultând sfaturile celor din jurul său, m-a alungat, mi-a luat domeniile și m-a încarcerat timp de un an. Poate că în adâncul sufletului mai ținea puțin la mine, căci, după un an, mi-a redat libertatea și m-a despăgubit pentru proprietățile pierdute, dându-mi 150.000 de guldeni. În anul 1732, m-am refugiat la Berlin..."

Revin însă uneori, poate nici eu nu știu de ce, tocmai în acest an 1736, an în care fericirea mea s-a stins... an în care iubirea mea a devenit doar o iluzie...

Uneori cred, însă, că, alături de voi - cei care ați stat la masa mea, care mi-ați degustat vinurile și v-ați ospătat din bunățile curții Württemberg - îmi voi regăsi puterea spirituală".

Mă ridic, luându-mi rămas bun. Mă conduce câțiva pași spre ușă... În timp ce vântul se ascunde în încrețiturile paltonului încă deschis, o aud șoptind: „Da, uneori sper că cei ce-mi ascultă cuvintele mă pot iubi... căci, spune-mi și tu: Ce reprezintă o metresă - chiar renumită - dacă a pierdut dragostea?"

Binecuvântarea lui Pendefunda

Gheorghe Andrei Neagu

„Înregistrările akashice, trecutul și viitorul se împletesc într-un prezent continuu.”

Cuprins de o irealitate profundă, Liviu Pendefunda își mărește zestrea din saga „Binecuvântarea himerei” cu un nou volum. „Daled”, apărut la editura „Contact Internațional” în anul 2023, este dedicat soției autorului – Julieta. Volumul este structurat pe mai multe cărți, alcătuint un fel de pentagramă (pentru că sunt cinci cărți), care cuprind la rândul lor o sumă de confesiuni filozofice pline de taine, ce sunt mai presus de lectura unui om cu o zestre intelectuală medie.

Volumul, în întregul lui, se adresează unor „inițiați” care au o minte deschisă spre acele rostiri ce-ți umplu sufletul cu definiții, între Saint Exupery – Citadela și Prolegomenele lui Kant. „Căldura ardea aleea leilor și gândurile se topeau pe treptele uscate ale vântului solar” (pag. 149). Sau „Mica moarte. Acesta este secretul. Ne hrănim din mica moarte, din idealul ei” (pag.218). Alteori, autorul îl folosește pe Descartes, drept argument în formulările sale. Vorbind despre „multiversul divin”, păstrează esențe filozofice aidoma bibliotecilor pentru care are un simț al adorației nemăsurate, folosind definiri ca: „steaua dimineții reîncarnate”, „imaginea profetică a viitorului”, „străfundul unei fântâni asemănătoare unei găuri negre, unde minciuna, falsitatea ori distorsiunile ideatice, nu sunt posibile”. Autorul ne înfățișează „catastrofa repetată a ținutului Daled”. În fapt, aceasta este cheia care dă titlul volumului. Până și „Binecuvântarea himerei” nu este altceva decât o himeră pur și simplu.

Din când în când, simțirea neaoș românească strigă „ce dor mi-e de tine mamă” (pag.81). Până și această simțire pământeană este transferată pe „umerii unei pisici”.

Volumul este plin de întrebări lăsate dinadins fără răspuns, de parcă rostul lor ar fi chiar acesta, să nu ți se ofere răspuns. Din câte am mai lecturat din opera autorului, am găsit pași către o „iluminare a minții umane”. Eram aproape de a mă teme că a eșuat, dar îl simt cum vâslește din greu spre această iluminare. „Este interesant de observat că mă aflu din nou în barca ce mă duce între lumi. Vâslașul este punctul central al scenei...” E o carte a arcanelor minore din seria

aerului...” (pag.261). Motivul arcanelor e prezent în toate volumele ce țin de saga Himerei.

Personajele mitice își găsesc adeseori rostul în garanți oferiti de autor drept martori ce pot aduce „inițierea pentru viață”. Liviu, ca un neurolog sadea, face adeseori incursiuni psihologice între Mitos și Kratea, considerați drept părinții lui Pratolaos. Volumul nu abundă de trimiteri la personaje antice, dar te ademenește atunci când folosește personajele mitice pentru devoalarea sensului vieții.

Îmi imaginez, cum își trata autorul pacienții internați la neurologie. Pentru mine ar fi fost o încântare să-l aud perorând la căpătâiul unui bolnav despre zei și mituri. Sau, poate mi-ar fi pus răbdarea la încercare cu atâtea trimiteri aluzive într-o lume în care nu eram familiarizat. Spun asta, pentru că autorul se dovedește a fi bogat și bine documentat atunci când își propune de exemplu să ne vorbească despre „Legendele Timpului”.

Autorul mărturisește că Victor Hugo în „La Legende des Siecles”, s-a lăsat influențat de „Cartea lui Enoh”. Mai mult, ne dezvăluie că nu-i sunt străine inițierile spirituale tipice lui Guènon. După cum nu este străin și de „egregora” lui Jules Boucher.

După ce ne conduce acolo unde aportul psihic și aportul spiritual au multe lucruri ce se îmbină, mai ales într-o biserică, autorul ne surprinde cu o definire plină de calm și seninătate. „Se spune că soarele râde parfumurilor florilor”. Adeseori autorul își surprinde copilul râzând cu ochii în lacrimi, demonstrându-ne că este omul ce aleargă după miraje: „O lume a ingerilor și a pelerinilor hermiți” (pag. 278).

N-am vorbit despre ilustrațiile acestui volum. Faptul că apar în culori tulbură și mai mult imaginația cititorului, pentru că nu bănuiam pe Liviu Pendefunda că este și pictor. Și așa și este. Temele alese sunt în concordanță cu subiectul scrierilor sale. Mai mult, acum îmi explic de ce fiica domniei sale Elleny a moștenit harul picturii. Se pare că am avut norocul să-i găzduiesc expoziția de debut, la o vârstă la care de obicei fetele joacă șotron. Și să mai spună cineva că moștenirea genetică nu are importanță în devenirea urmașilor.

Revenind la volum, pot să remarc un balans între rostirile poetului Baudleare și Tarot, prilejuind noi revelații despre cer și pământ.

Deși îmi vine greu să accept că autorul are stări despre „parcursul inițiativ” sau despre plutiri pe insule spre univers ca în delirul fantast al lui Brussolo. Atunci verticalitatea unei coborâri pentru cercetarea curentului prin meditație, poate fi un moment relevant comparabil cu „peștera lui Platon. Numai așa se justifică devoalarea simbolistică a lumii masonice în care Exupery este recunoscut ca atare în pag.274.

Practic întregul volum este o inițiere în misterele lumii. Autorul ne ajută ca un maestru adevărat ori de câte ori rătăcim în universul cunoașterii.

Mircea Gheorghe: Un scriitor român contemporan cu o carieră internațională

Virginia MATEIAȘ

Mircea Gheorghe, scriitor român stabilit în Canada, s-a impus în lumea literaturii printr-o serie de lucrări remarcabile, ce explorează teme variate și profunde. De la proză scurtă la eseuri, operele sale sunt apreciate pentru stilul captivant și capacitatea de a stimula reflecția. Printre cele mai notabile lucrări ale sale se numără „Partida de canastă” (Polirom, 2005), o culegere de povestiri care a captivat publicul prin caracterologia personajelor. În 2008, Mircea Gheorghe a publicat „Imprevizibilul triumf” (Institutul European), continuând să-și consolideze reputația de scriitor versatil și profund. În 2010, a lansat „Clepsidra” (EuroPress), iar în 2013 a adus în fața cititorilor „O adevărată familie” (Adenium), o poveste ce explorează dinamica și complexitatea relațiilor interumane. Sub pseudonimul Maurice Germain, Gheorghe a publicat „Renversements” (Edilivre, 2015), demonstrându-și abilitatea de a se reinventa și de a aborda noi stiluri și teme. Un alt punct culminant în cariera sa literară este volumul de eseuri „Bucuriile și capcanele lecturii – O călătorie în lumea cărților” (2020), o lucrare care analizează fenomenul lecturii și impactul său asupra vieții individului. În aceste eseuri, Mircea Gheorghe ne împărtășește pasiunea pentru cărți și reflecțiile sale privind importanța lecturii în dezvoltarea personală și intelectuală. În mai 2024, Mircea Gheorghe publică romanul „Alfa și Omega” (Ideea Europeana) în care abordează temele introversiunii și extroversiunii prin prisma a două personaje care-și povestesc viețile într-un stil epistolar. Romanul reflectă condiția umană fundamental solipsistă, unde fiecare individ este un început și un sfârșit. Mircea Gheorghe utilizează conceptele de Alfa și Omega pentru a sintetiza experiențele umane de succes și eșec, invitând cititorii să reflecteze asupra propriilor vieți prin prisma acestor momente. Mircea Gheorghe a reușit să evite clișeele și să facă fiecare pagină a romanului atractivă, menținând interesul cititorului. Prin opera sa, el speră să ofere o mai bună înțelegere a lumii din România celei de a doua jumătăți a secolului trecut și să stimuleze reflecția cititorilor asupra propriilor vieți și experiențe.

„Suntem cu toții începuturi și sfârșituri.” De vorbă cu scriitorul Mircea Gheorghe

Virginia Mateiaș: Cum se raportează titlul „Alfa și Omega” la titlurile altor lucrări literare sau la alte opere culturale cu teme similare? Există anumite influențe sau referințe pe care ați dorit să le evidențiați prin alegerea acestui titlu?

Mircea Gheorghe: Nu, nimic din toate astea. Lucrurile sunt, cred, mai simple. Titlul trimite la antiteza foarte bine cunoscută dintre personalitățile zise alfa – extrovertite – și personalitățile zise omega – introvertite. „Alfa și Omega” este la prima vedere un roman epistolar, un roman cu două personaje care-și povestesc credibil viața. Scriitorul francez Philippe Lejeune a scris un eseu celebru și a construit conceptul „le pact autobiographique”, potrivit căruia în fața unui text autobiografic, cititorul este invitat să dea crezare autorului și să-l judece potrivit termenilor pe care acesta le propune.

De exemplu, frustrarea evocată de un autor în fața unor situații și probleme cu care s-a confruntat este considerată de cititor ca un adevăr. Nu o va reduce la o ficțiune fără nicio legătură cu personalitatea reală a autobiografului, ci o va lua ca un „adevăr autobiografic”. În „Alfa și Omega” scrisorile și comentariile celor două personaje par să revendice existența unui asemenea pact și în raporturile dintre ele și în raport cu cititorul. Există însă un „DAR” care aruncă peste tot ce este relatat în roman un voal de ambiguitate. Dacă nu e așa, ci altfel? Dacă cele două personaje se mint, unde mai este adevărul presupus de pactul autobiografic? Textul e o suită de evocări care sunt autobiografice sau, dimpotrivă, ficționale? Cititorul este invitat fie să aleagă pactul lui Philippe Lejeune și deci să citească romanul ca o suită de documente elaborate pe parcursul câtorva luni, fie să perceapă confesiunile celor două personaje ca niște lumini, posibil – doar posibil – înșelătoare care mai mult ascund decât fac vizibile viețile lor.

Între personalitățile Alfa și cele Omega există totdeauna un raport de putere stabilit printr-o competiție care le fixează statutul. N-aș avansa în teritoriul rezumatului detaliat fiindcă cititorul are dreptul să perceapă și să analizeze textul în mod absolut independent, indiferent de cum îl privește autorul.

Ce v-a inspirat să scrieți romanul „Alfa și Omega”? Care au fost sursele dvs. de inspirație și motivație?

Există o referință prestigioasă. „Eu sunt Alfa și Omega, cel dintâi și cel din urmă, începutul și sfârșitul” este un verset din Apocalipsă. Dar referința e foarte îndepărtată și am laicizat-o. Vorbele lui Isus, scoase din context, se aplică fiecărei existențe omenești. Romanul, deci, nu se înscrie pe traiectoria unui simbolism mistic ori religios.

Este pur și simplu un roman realist și conceptele Alfa și Omega sintetizează condiția noastră fundamental solipsistă. Pentru fiecare dintre noi, lumea începe când ne naștem și se termină când noi ne terminăm. Suntem cu toții începuturi și sfârșituri, suntem Alfa și Omega. Și tot așa, fiecare dintre noi avem biruințele noastre când suntem sau avem impresia că suntem "cei dintâi" și eșecurile noastre neplăcute, dureroase sau realmente tragice când ne putem simți "cei din urmă". E foarte important, pentru imaginea noastră față de ceilalți oameni, cum ne privim viața, ca o succesiune de momente Alfa sau ca o acumulare de eșecuri Omega. Cele două personaje din cartea mea au trăit această dublă experiență, de Alfa și Omega. Și oricât s-ar crede de diferite în confidențele lor autobiografice, ele sunt în mare măsură asemănătoare. Atât doar că amândouă privesc în direcții opuse, unul spre trecut, celălalt către un ipotetic și poate improbabil viitor. Dar până la urmă și deosebirea aceasta dispare.

Mi-ați spus ca ați început romanul cu zece ani în urma. Care au fost cele mai mari provocări întâmpinate în procesul de rescriere a cărții de-a lungul timpului? Cum a evoluat conținutul și mesajul cărții în aceste etape de revizuire?

Nu au fost provocări total diferite față de cele apărute cu prilejul scrierii altor cărți. M-am străduit să evit clișeele și am încercat să fac fiecare pagină atractivă, să nu las cititorul să se plictisească.

Romanul dvs. "Alfa și Omega" are o structură narativă non-lineară. Ce ați urmărit să faceți sărind peste ordinea cronologică tradițională? Ați dorit să prezentați perspective diferite ale aceluiași eveniment, asemenea lui William Faulkner în "Zgomotul și furia"?

E o formă de realism. Alfa și Omega e conceput ca o excursie dialogală în trecut. Știm bine că în viața de toate zilele vorbind despre trecut, ordinea cronologică a ceea ce se povestește nu contează decât foarte puțin. De exemplu, când vorbim, despre noi înșine trecem cu ușurință de la amintiri din urmă cu un an sau doi, la altele din copilărie, urmate de amintiri din tinerețe, pe urmă din adolescență și din nou din copilărie ori din vremuri apropiate de momentul dialogului. Regulile obligatorii care asigură claritatea și interesul unui dialog sunt asociația, legătura între evocările personajelor.

Referitor la simbolistica romanului ați intenționat să folosiți mitul lui Janus, zeul cu două fețe care privește simultan trecutul și viitorul, pentru a explora teme de timpului, memoriei și anticipației?

E o simbolistică ratată și dispărută în cursul multelor redactări succesive care au condus și la schimbarea titlului. Inițial exista sugestia unui singur personaj prezentat în dualitatea naturii sale sub forma a doi indivizi doar aparent separați. Era de fapt un singur ins

cu două posibile vieți, ambele la fel de verosimile, una ancorată narcisistic în trecut, alta disprețuind trecutul, considerat un lanț de eșecuri și de singurătrăți privind cu speranță doar spre viitor. Dacă aș căuta o referință aș găsi una vagă și îndepărtată pe care n-am avut-o însă în minte când îmi scriam cartea în urma cu mai mulți ani fiindcă pe vremea aia nu o cunoșteam: americanul Paul Auster cu marele său roman 4321.

Dar nu cred că mai este așa ceva. E vorba realmente de două personaje. Ele declară într-adevăr explicit că se diferențiază în raport cu locul pe care-l ocupă în psihologia lor trecutul dar în cele din urmă se va vedea însă că diferența asta se estompează cum se estompează treptat și diferențele dintre cele două personaje, inițial foarte diferite, ba chiar opuse. Esențial este însă că din istoria vieții lor se întrevede și istoria vremurilor pe care le-au trăit. Cu mentalitățile dominante, cu aparențele ei înșelătoare care au devenit ulterior lentile de interpretare deformată, cu tabuurile ei aberante și efemere.

O întrebare directă: ce este și ce nu este autobiografic în romanul acesta?

Am trăit tot ce-au trăit cele două personaje protagoniste chiar dacă în contexte diferite. Am simțit tot ce-au simțit ele, bucurii, frustrări, tensiuni familiale, aventura emigrării, dezamăgiri, culpabilități, suspiciuni față de toată lumea, îndoieli de sine și complexe – de inferioritate ori de superioritate, - cinisme arogante și sentimentalisme naive etc. Iulia este umbra soției mele dispărută în urmă cu câteva luni dar destinul ei din carte nu este o plecare "dincolo" ci doar o absență prelungită și posibil enigmatică. Oricum stările sufletești ale personajului narator, autor de cărți cu succes confidențial, sunt identice cu ale mele chiar dacă ele au fost evocate cu peste zece ani în urmă. Erau premonitorii și de aceea Alfa și Omega este o carte "in memoriam".

Ca o concluzie: am construit o casă dictivă cu cărămizile rezultate din dărâmarea celei reale pe care n-am vrut s-o expun "pactului autobiografic" al lui Philipp Lejeune. Personajele, amândouă, îmi seamănă dar niciunul nu mă cuprinde întrutotul.

Ce sperați să obțineți cititorii din experiența lecturii cărții dumneavoastră? Ce mesaje ar urma să primească?

Mai întâi, interesul de a cunoaște mai multe lucruri despre lumea nu foarte veche din România celei de a doua jumătăți a secolului trecut. Apoi, o stimulare a reflectivității. Viața este, cum s-a spus, un drum. Nu cred că e lipsit de importanță să stăm de vorbă cu cineva care e mai avansat decât noi pe drumul ăsta. El ne poate comunica adevăruri și stări de suflet pe care le vom cunoaște mai târziu, dar care ne pot fi folositoare și acum când nu știm cât și în ce direcție vom merge.

Vă mulțumesc pentru că mi-ați acordat acest interviu.

Mulțumirea e de partea mea, mi-a făcut plăcere.

CAVALERUL NEBUNIEI STRĂBATE LITERATURA EUROPEI

Fragment
(Editura Napoca Star 2024 - Colecția
Cărticica de buzunar)

Al. Florin Țene

Scriitorii europeni, vrând-nevrând, îl caută pe Don Quijote ca erou al viselor lor pe motiv că nu-i o ființă reală, ci un om de ficțiune și de acțiune, mai real decât toți scriitorii. Un om ficțiune prelat să preschimbă zarea finită din La Mancha cu orizonturi nesfârșite, o ființă imortalizată pe drumul veșnicilor căutări.

Prozatorii și poeții europeni, din toate timpurile, conștienți sau inconștienți, l-au căutat pe înțeleptul Quijote în viitor, ca o căutare a speranței, a visului veșnic neîmplinit, pe care îl găsim în poemele și prozele acestora. Îl caută pe „Cavalerul nebuniei” în viitor, dar pentru aceasta, ei îl descoperă în trecut. În căutarea lor, cheamă la o nemaivăzută cruciadă însoțită de muzica sferelor, călăuzită de „steaua cea strălucitoare și sonoră” care-o încuviințează de pe cer și le spune calea. Așa cum o fac poeții: Johann Wolfgang von Goethe („Suferințele tânărului Werther” sau „Prometeu”), George Gordon Byron („Pelerinajul lui Childe Harold”, „Manfred” sau „Cain”), prozatorii Giuseppe Antonio Borgese („Rube” și „Furtună în neant”), etc.

Scriitorii și poeții europeni nu visează, precum Don Quijote pentru Sancho Panza la ocârmuirea unei insule, ci la ocârmuirea propriului lor suflet, regăsirea înăuntrul unui Don Quijote interior, dar numai după ce-l regăsesc pe acela din afară. Fără să-și propună o cruciadă în căutarea acestui personaj, scriitorii europeni din toate timpurile au pornit această cruciadă a „morilor de vânt”. Participarea acestora la cruciadă conferă o demnitate unică, uriașă: conștiința de sine a quijotismului. Pe care o găsim și la Feodor Mihailovici Dostoievski în „Amintiri din casa morților” (unde descoperim noul proces de analiză psihologică din perspectiva interiorului uman).

Nu are rost să ne întrebăm ce a lăsat Don Quijote culturii. Fiindcă acest „fenomen” ne-a lăsat o întregă metodă, o complexă epistemologie, o întregă estetică, o întregă logică, o întregă religie mai ales, adică o întregă economie a eternului și a divinului, o întregă speranță în absurdul rațional, pe care le găsim sub diferite forme în literatura și filozofia europeană. Moștenitoare a înzestrării cosmice lăuate de „Cavalerul nebuniei”, sau cum i se mai spune „Cavalerul tristei figuri”, cultura europeană încă nu și-a asumat cum se cuvine legatul. Poeții, ca Eminescu, Sorescu, Nichita Stănescu, Pierre Louys, Johan Christoph Friedrich Schiller, Johann Cristian Holderlin, sau

prozatorii Henry Rene Albert Maupassant, Lo-Johansson, Arno Holz, Jean Francois Marmontel, Anton Holban, Gib I. Mihăescu, Ion Lăncrăjan, etc, prin operele lor sunt sclavi ai timpului, se forțează să dau o realitate de timp prezent viitorului sau trecutului, și nu au intuiția eternului, pentru că îl caută în timp, în Istorie și nu în ei însuși.

Constat că fântânile nemărginirii care susură în scrisul lui Cervantes au secat în operele scriitorilor europeni. Că existența diurnă a nenumăraților Sancho se scaldă în apele impure ale mărginirii și resemnării, că lumea dezbinată într-o Europă ce se crede unită, în loc de o confrerie a iubirii și a curajului, domnește o confrerie a fricii și a urii. Vârsta de aur, magnifica vârstă a conviețuirii în bună pace între litere și politică, e departe de a se întrupa. Scriitorii europeni, prin cruciada lor literară, doresc ca omul conștient și mândru de zestrea quijotească, să-l hotărască să și-o revendice, să-l învețe să o merite, pentru ca astfel să se înalțe ca om.

Atitudinea lui Valery este atitudinea unui om singur care se luptă cu „morile de vânt”. El se raportează la dificultățile gândirii și ale creației ca și cum ar fi singurul chemat să dea seama de ele. Tensiunea care îl consumă, în același timp provocată și suportată, e tensiunea între propria-i ființă și gândirea proprie: „Ceea ce gândesc îmi ascund de ceea ce sunt”. Impas gnoseologic sau act al luptei „cu morile de vânt”? tentația lui Valery este cea de a voi să dea seama numai prin lupta cu sine despre tot și de a încerca s-o facă fără să se dea cu totul în ceva, neresemnându-se să fie „ceva, indiferent ce”. El poartă masca „cavalerului tristei nebunii”, asemeni lui Teste – fantoma născută din lupta „morilor de vânt”, ca inutilitate a vieții într-o societate ce nu-l înțelege.

Tradiția raționalistă, anchilozată în contemplarea omului ca ființă rațională, împiedică întâlnirea cu „Cavalerul Nebuniei”. S-a spus că rațiunea îl deosebește pe om de animal. Eu spun asemeni lui Unamuno că ceea ce-l distinge e mai mult sentimental decât rațiunea.

La Bacovia această luptă cu „morile de vânt” surprinde prin aparenta abandonare a metafizicului și persiflarea filosofiei, suspectată de neputința descifrării condiției umane și a misterului cosmic. Omul, pentru autorul volumului „Plumb”, este damnat să repete, cu fiecare generație, același traseu circular. Ea se instituie ca iluzionare inutilă ori ca luptă cu „morilor de vânt”, ca un „dicționar” pe care se poate „adormi uitat”, înainte de a se ajunge la un gând salvator.

La capătul petrecerii, ca luptă „cu morile de vânt”, lumea se umple de „un cântec”, spune Blaga. Dar cântecul nu pare a fi o compoziție pe de-a-ntregul omenească, ci un atribut de origine tainică („noi suntem purtători de cântec”) și ambivalent. Dacă lupta cu „morile de vânt” cunoaște extaza cântecului, drumul spre moarte prinde la fel „chip de cântec”, al cărui motiv pare a fi trecerea însăși, în sonorități stinse, elegiace, făcute pentru uitare și leac: „Câteodată prin fluier de os strămoșesc/ mă trimit în chip de cântec spre moarte”. (Fiu al faptei nu sunt).

Și la Eminescu în poeziile sale, dar mai ales în publicistică, descoperim aceeași luptă cu „morile de vânt”.

→ Continuare în pag. 35

Mari poeți ai iubirii Nicolae Iștoc

Peste „veșnicia” timpului omenesc, prin potecile vremurilor, peste toate cele pieritoare și-au dat mâna – fără să știe- trei poeți din trei nații: Francois Villon (Franța); Serghei Esenin (Rusia) și Ion Iancu Vale (România).

Undeva, în subteran, în nevăzut, cei trei au un filon comun, un „nu

știu ce”, care-i apropie și-i face aproape frați. Toți trei au un anumit spirit de frondă:

F. Villon: „la cei treizeci de ani, ce-i drept,/ deși-am băut întreg amarul,/ nu-s nici prea tont, nici înțelept-/ în ciuda relelor cu carul”...

S. Esenin: „Mi s-a urât la vatra mea,/ Tânjind prin hrișcă și secară./ Natalul prag îl voi lăsa/ Și-am să pornesc tâlhar prin țară”.

Ion Iancu Vale: „zice lumea că m-am sălbăticit/ că las deseori furtuna/ să-mi intre nestingherită pe poartă/ dar ce ați vrea/ în loc să deschid poarta s-o sar|/ sau să fac de pază înarmat c-un par?” Toți trei au orgoliul poeților conștienți de harul cu care au fost înzestrați:

F. Villon: „Aici sub prag, zace-adormit,/ Ucis de-a dorului săgeată,/ Un mic studinte pricăjit,/ F. Villon numit odată”.

S. Esenin: „Mugurii se desfoaie/ Mai umflați și mai grei.../ Pomeni-te-oi pe ploaie/ Eu, Esenin Serghei.”

Ion Iancu Vale: „ Mi-e versul spadă de Târgoviște/ Priviți , nu o ascund în teacă/ Mânerul ei cu gardă de pirop/ prin mână sufletul îmi leagă”.

Toți trei își iubesc nația din care fac parte și nu se sfiesc s-o spună și s-o apere (ar fi de luat aminte aici, tinerii poeți, care și-au făcut un fel de „crez poetic” din a-și ponegi țara și nația):

F. Villon: „ Să fie Eolus fugărit/ în codrii lui Glaucus cel cumplit,/ să n-aibă raza păcii sau speranței/ și-n veac lipsit de har și necinstit-/ cel care-ar vrea nenorocirea Franței!”

S. Esenin: Cununi doar ție îți ofer/ Și drumul tău prin flori alunecă./ O, Rusie, blajin ungher,/ Ești crezul meu, iubirea unică.”

Ion Iancu Vale: „La cârma vremii, azi, sunt tot mai mulți bolnavi,/ scăpați din balamuc, se dau drept

oameni bravi./ Ajunși în fruntea țării o mulg ca pe o vacă/ Și îi mai dau și-n cap când geme, ca să tacă.”

Pe toți îi macină o „foame de altceva”, o neliniște ciudată:

F. Villon: „Prin moartea mea de-aș face bine/ întregii obști n-aș pregeta/ ca eu să mă trimit pe mine/ la moarte, chiar pe legea mea!”

S. Esenin: „Foame de altceva sapă/ Sufletul meu de pripas./ Eh, și-au să-mi pună pe groapă/ Munți de colivă și cvas.”

Ion Iancu Vale: „de o bucată de timp/ nu mai are loc în propria-i casă/ îl sufocă senzația lipsei de spațiu/(...)/ și dorește să se prefacă în melc/ ca încet-încet dar sigur/ să-și care casa dincolo/ de zona de influență a morții.”

Îi apasă mereu ceva și-un îndemn straniu îi mână la drum, îi „apucă mereu dorul de ducă” să aibă de unde reveni:

F. Villon: „Și fiindcă plec neapărat/ și de întoarcere n-am spor,/ cum nu sunt om fără păcat,/ nici de oțel sau cositor,/ cum a trăi nu-i ușor/ și chiar ca mort umbli-n bejenii,/ mă duc prin lume călător,/ dar las în urmă-aceste Danii.”

S. Esenin: „ Și-acasă iar am să revin/ Și flăcări noi vor linge zgura,/ Și-ntr-un crepuscul de venin/ Am să mă spânzur cu centura,”

Ion Iancu Vale: „ în desele mele plecări de acasă/ când îmi scâncea a drum călcăiul/ îmi puneam în traista sa de pelerin / trei tăceri/ o tăcere pentru bunătate/ una pentru iubire/ și o alta pentru luptă”...

Toți trei de-o franchețe debordantă, de-o sinceritate crudă ce-i face să se autoflageleze mereu, numai că în loc de sânge, de sub loviturile biciului țâșnesc flori de versuri măiestre:

F. Villon: „Ce vrei să fac? Așa-i ursită/și nu mă pot de ea desface/Deci lasă-mă să plec în pace/Și află că, în sărăcie/(cum zice-se) virtutea tace/și calea cinstei nu se știe.”

S. Esenin: „tu bate, vântule, fără teamă,/Sculpă-ți ghemotoacele de flori pe tăpșan./Mi se spune poet?/ Nu ține seamă:/ Eu și în cântece-s huligan.”

Ion Iancu Vale: „De-o vreme-n crâșmă mă tot știu/ Și aici sunt ca la mine acasă/Iar haina mea cea mai frumoasă/O vând pe-o sticlă de rachiu.”

Cât despre Darlingtonia (Femeia), celor trei, o aleg pe cea a lui Ion Iancu Vale: mi se pare mai gravă și mai misterioasă: „Am vrut să mă dezbrac/de tine, iubito,/ de parcă nu aș fi știut/ce înfiorător este uneori/să te știi gol.”

Citiți-i pe F. Villon, S. Esenin și Ion Iancu Vale în paralel și o să le descoperiți noi valențe asemănătoare.

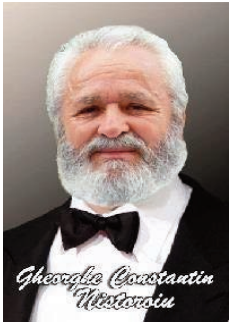
→ Continuare din pag. 34

Această luptă o descoperim în îndoiala față de lume, dar mai ales de distanțarea față de „prezent”, dar și implicarea în acesta.

Scriitorii europeni și-au dorit și își doresc să descopere în lume și altceva decât „repetabila povară”, un fel de „elice” a „morilor de vânt”, ce se învârtește inutil și sisific, își doresc să descopere privilegiul unui om care

călătorește cu gândul pentru a se cunoaște mai întâi pe sine, apoi pe ceilalți, și pentru a se iubi mai puțin pe sine și mai mult pe ceilalți. Același erou care învinge Meduză-suferință, același Perseu care se ferește de privirea ei, intră mai apoi în rolul lui Orfeu, ia lira în mâini și cântă atât de frumos, încât cîntă pietrele din loc, împlânzește fiarele sălbatice, aduce alinare în cugetele tuturor și înduioșează sufletul celor mai aspri oameni.

ARTUR GABRIEL SILVESTRI – STRĂLUCIND ÎN AVRA ROMÂNIEI TAINICE

Gheorghe Constantin
NISTOROIU

„Viața este un Dar divin, viața este
o fericire, fiecă clipă liberă poate fi
trăită cu demnitate!”

(F.M. Dostoievski)

Artur Gabriel Silvestri a fost hărăzit de Mântuitorul Iisus Hristos și Maica Sa, Fecioara Maria – Vlaherna – Carpatina să fie un Fiu ales, jertfitor al Bisericii străbune, Ocrotitor și Păzitor al Panteonului național, Călăuzitor de generații și un Ctitor al Frumuseții spiritului valah. Fiu și „Părinte” al ROMÂNIEI TAINICE, pe care a urzit-o cu voia Domnului Hristos și cu milosârda ocrotire a Maicii Domnului, Artur Gabriel Silvestri și-a asumat dintru început Destinul Neamului, cu tot ce se implică prin har, vocație, slujire și misiune.

CTITORUL este ales de Dumnezeu din Seminția Sa binecuvântată pentru a-și zidi Opera sa, în care să se oglindească sublim Sfânta Treime, Fecioara Maria, Neamul, Patria, Națiunea, ipostaza prezentă a poporului dreptmăritor creștin și evident Icoana ctitorului. Ctitorul Artur Gabriel Silvestri a urcat piscul marilor Înaintași ai geniului, ai profetismului Zamolxian și Hristic, descoperind frumoasele și sacrele valori ale Neamului, în întreaga lor țesătură de brocart, cu rafinata broderie de aur și argint a esenței, a continuității și-a dăinuirii. Neamul primordial al Seminției pelasgo-trace aleasă de Atotcreatorul Cosmosului, avea să odrăslească întâi Daciei Mari, apoi omenirii pe cei mai luminați Fii – Profeti, Genii din toate domeniile: Zamolxe, Apollo, Orfeu, Homer, Pitagora, Deceneu, Ioachim și Ana, Fecioara Maria, Ioan Botezătorul, Sfinții Apostoli, Iisus Hristos, Scriitori creștini și mari Sfinți Părinți.

Marele Ctitor al Literaturii religioase Artur Gabriel Silvestri – Fondatorul Școlii de creație creștină (al cărui Discipol sunt) și-a tras seva din Izvorul curat,

limpede, sacru, nesecat al Tradiției milenare precreștine - Zamolxiene și creștine - Hristice, cercetând fără odihnă, fără răgaz, cu har, cu îndârjire și luminare monahicească, de esență, cantitativ și calitativ, precum: Prinții Cărturari Petru Cercel, Dimitrie Cantemir, Bogdan Petriceicu Hașdeu, Mitropoliții Antim Ivireanul, Varlaam, Andrei Baron de Șaguna, Irineu Mihălcescu, Antonie Plămădeală, Nicolae Densușianu, Mihail Eminescu, Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Petre Țuțea, Dan Botta, Ioan Ianolide, Radu Gyr, Nichifor Crainic, Andrei Ciurunga, Ioan Ianolide, Pantelimon Vizirescu au luminat drumul pe care a mers Maestrul.

Menirea acestor Mari Ctitori și-a urmașilor urmașilor lor, este de a rămâne în permanentă comuniune cu Dumnezeu, cu harul Duhului Sfânt, pentru a se imprima în operele lor pecetea Mântuitorului Hristos în toată plenitudinea FRUMUSEȚII Maicii Sale! Talantul divin hărăzit sufletului său frumos, de valah a fost Taina scrisului binecuvântat! Erudiția l-a modelat ca mare Artist, urzind cu o frumusețe cromatică, răpitoare și rar întâlnită, precum marea Mărturisitoare a Crucii, Aspazia Oțel Petrescu, Darul și Taina Eseului creștin, care farmecă prin estetică și originalitate a sublimului geto-dac din Corola sa, mistico-carpatină.

„Opera scrisă, mărturisirea Marele apologet creștin ortodox Dostoievski, trebuie încununată cu pasiune, aproape în lacrimi.” (Doru Cosma, De la Dante la Zola – Pe urmele unor procese celebre, Ed. Sport-Turism, București, 1978)

Opera este un ceas solemn, care te smulge din realitatea prezentă într-un prezent continuu. Geniul literar se întrepătrunde misiunii scriitorului, sacerdoțiului poetului și sfințeniei Artei! Artistul-ctitor trebuie să înalțe în opera sa totul și pe sine deasupra totulului! Arta scrisului frumos e o MARE de chinuri și un MUNTE de desfătare! Pentru mine Arta scrisului frumos este o Mare de desfătare și un Munte de splendoare!

Mulțumesc Bunului DUMNEZEU, Mântuitorului HRISTOS, MĂICUȚEI Domnului – Fecioara MARIA, că, citind un Munte de cărți rare, distincte, distinse, arta scrisului curge precum undele verzi, vesele ale unei ape limpezi, în care surâde albastru Cer de deasupra mea. Nu așa s-a întâmplat și cu Gustave Flaubert. El a avut cea mai lungă sarcină cu Doamna Bovary, născând-o după aproape 5 ani. Concepută în toamna

ARTUR SILVESTRI

anului 1851, a văzut lumina în anul 1856. Scria zilnic de la orele prânzului până la miezul nopții. Uneori și mai mult. Este adevărat că era încet și foarte migălos. Scria cu pana de gâscă cu *trude îndrăgite și chinuitoare...*

Guy de Maupassat, *fiul său nelegitim*, ne spune că era: „*Obsedat de această credință absolută că nu există decât un fel de a exprima un lucru, un cuvânt pentru a-l spune, un adjectiv pentru a-l califica, și un verb pentru a-l însufleți se dăruia unei trude supraomenești pentru a descoperi, în fiecare frază, acest cuvânt, acest epitet, acest verb.*”

„*În viața mea mărturisea Flaubert, n-am scris vreodată ceva mai greu decât fac acum; îmi vine să plâng în unele momente... Cinci zile mi-au trebuit săptămâna trecută ca să fac o pagină*” (Doru Cosma, op. cit.) Pentru **8 rânduri** de pasaj a trudit **3 zile**, astfel că malițiosul **Alexandre Dumas**, nu l-a iertat: „*E un gigant care doboară o pădure pentru a face o cutie de chibrituri.*”

Opera scrisă trebuie să treacă dincolo de întrezăririle visurilor celor mai îndrăznețe, mai pasionate, într-o realizare genială, memorabilă, testamentară posterității și veșniciei! **Opera scrisă** întrupează întreaga ființă-persoană a Artistului creator, întregul său crez, trăire și ctitorie-mărturisire într-o slujirea Bisericii lui Hristos, a Patriei Maicii Domnului și a sa! **Faima Operei sale – MONUMENTUL LITERATURII creștine a atins Aura Coloanei Infinitului!**

Din **Taina Timpului Nemărginit a Frumuseții Dumnezești** s-a odrăslit **Ctitorul-Artist Artur Gabriel Silvestri** într-o măsură chemării și înălțarea alegerii Sale pentru ROMÂNIA TAINICĂ. Din această Coloană Literară au purces Meșteri, Calfe și **Ctitori** într-o **Cuvântul ales și Frumos. Ctitorul-Artist** și-a ales fiecare marmură, lemn ori pânză, potrivite pentru a-și dăltui/ zugrăvi **IDEEA**, prelucrând-o cu tenacitate și migală până ce rafinamentul Ei, atinge frumusețea *Madonei* lui Raffaello Sanzio ori *surâsul Giocondei* Marelui Leonardo Da Vinci. **Frumusețea IDEII aristocrate înflorește numai în sufletele frumoase ale nobleței spiritului!**

Picăturile sacre de har, prelinse peste mlădițele LOGOSULUI, odrăslesc cele mai minunate, fascinate, **FLORI – IDEI**, pe care **HRISTOS – CUVÂNTUL** le așează în ființa ctitorului-Artist. **Ctitorul-Artist** transformă **ora scriitorului** în **Era scriitorului**, pe care o cimentează în Fresca de deasupra vremurilor, imortalizând pururea, crezul său: **Mărturisirea de Credință Literară!** Conștient de valoarea sa genială, s-a dăruit pe sine, SINELUI divin într-o Sinele Nației, de a fi Ctitor-Artist, de a se adăuga la Stâlpul și Temelia **ROMÂNIEI TAINICE**, hărăzită de Dumnezeu.

ROMÂNIA TAINICĂ trebuie să re-boteze creștinul, să-l reconvertească în spiritul liturgic ortodox primar, reaşezându-l în matca Neamului prin jertfa și iubirea

de Patrie și Hristos! Iubirea creștină de Neam izvorăște din Dragostea de Dumnezeu, iar Dragostea de Dumnezeu izvorăște din iubirea creștină de Neam! Un Neam creștin atâta prețuiește și dănuie ortodox câtă Dragoste dăruiește lui Dumnezeu!

Modelându-și Eroul său între eroi – **Omul Mare, Artur Gabriel Silvestri** s-a modelat și pe sine, lăsând posterității meritorie și doritoare **Îndreptarul modelării de sine. Omul Mare** al lui Artur Gabriel Silvestri și **Omul Mare – Artur Gabriel Silvestri** s-au înălțat prin **Dragoste** până la **Dumnezeu** și prin **Iubire** până la **Maica Domnului** și **Strămoșii Neamului**. „**Omul, se poate înălța până la Dumnezeu numai prin dragoste!**”, mărturisea marea Poetă a Crucii, **Eugenia Indreica Damian**, în *Un popas la Sâmbăta de Sus cu părintele Arsenie Boca*; (Aspazia Oțel Petrescu, *In Memoriam Spice*, Ed Elisaveros, București-2008)

Cu rază de lumină în suflet pogorâtă din **stiharul Astrului**, cu mărgăritar de **rouă în inimă** prelinse din **lacrima de safir a Cerului**, peste verzele brocart al Vieții, cu dragoste de Frumos și iubire de Adevăr, cu purpuriul Harului și curcubeul Libertății, **Artur Gabriel Silvestri** s-a chemat Chemării Geniului, s-a ales Alegerii Profetului într-o zidirea **ROMÂNIEI TAINICE**.

Întru ființirea sa s-a aprins flacăra vulcanică, iar într-o creația sa a ars Rug aprins, nemistuit, pentru Pământ și Cer, pentru Neam și Dumnezeu, pentru Biserică și Hristos, pentru Patrie și Fecioara Maria, pentru părinți și Strămoși, pentru Înaintași și Elita comunității contemporane.

Naționalismul creștin – ortodox al Marelui Ctitor-Artist **Artur Gabriel Silvestri** a curs vibrant, tumultuos, cristalin, constant, imperios, adâncind Albia milenară strămoșească în care se oglindesc, virtuțile divine: Credința, Nădejdea, Dragostea, cu atIBUTELE lor de Demnitate, Onoare, Libertate, Jertfă, odrăslind fapte eroice, martirice, sacre, legendare, strămoșești, mărturisind prin graiul dulce eminescian și scrisul rafinat ca al marelui cărturar, Ierarh **Antonie Plămădeală, adâncuri de înălțimi și pogorări de culmi** într-o **Glia noastră străbună!**

Fiecare **Operă** a lui **Artur Gabriel Silvestri** a fost o ctitorie binecuvântată pentru Fiii vrednici, Aieși ai Patriei sale dragi, în care se reflectă Frumosul, în care pulsează Adevărul, în care vibrează Libertatea, în care ritmează Cântarea, în care se oglindește Înțelepciunea geto-dacică! **MARELE GET DIVIN – IISUS HRISTOS, i-a predestinat o Vocație și o Misiune serafică, care i-a conferit o funcție cosmică, într-o înfăptuirea ROMÂNIEI TAINICE, a NAȚIUNII dacice, din care nu a lipsit niciodată, în nici o vreme binecuvântarea Domnului peste mulțimea Profetilor Ei.**

Va urma

DIALOG CU POETA ȘI PROZATOAREA ANIȘOARA LAURA MUSTEȚIU

Floarea R. CÂNDEA

Floarea R. CÂNDEA: Bun găsit în Noul an! Alegerea unui oaspete aici și acum, nu este întâmplătoare! „Bun venit” Anișoara Laura Mustețiu din Sydney! De la Arad... via Timișoara... Sydney e un pas. Un prag sau o trecătoare? De ce?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Mulțumesc mult pentru invitație, doamna Floare CÂNDEA. Mă simt adânc onorată. În viață nu știm niciodată unde ne duc pașii. Căci nimic nu este strict definit. Timișoara mi-a fost locul destinat să mă nasc, și mă bucur de acest fapt. Sydney este un prag, pe care l-am trecut benevol, amăgită de magia de a cunoaște o nouă lume. Totuși, traseul vieții mele a fost un pic mai complex... Aș putea spune că Timișoara, dar și satul bunicilor din Ardeal, mi-au fost leagănul copilăriei, iar orașelul Speyer, din Germania - unde am trăit douăzeci și patru de ani - a fost grădina unde am înflorit. Sydney este țărâmul unde mi-am ancorat corabia vieții, pe timp nelimitat.

Floarea R. CÂNDEA: Frumos traseu ca o geografie spirituală! Când a început acest frumos exod? Și cum?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Este bine menționat cuvântul „exod”, căci într-adevăr, plecarea mea din România, în 1990, nu a fost o simplă călătorie, un voiaj într-o țară străină. Am făcut parte dintr-o emigrare în

masă a românilor, mai ales a tinerilor, doar câteva luni după revoluția din 1989, și după cucerirea binemeritului libertății. Cel puțin pentru mine, acest exod a fost încercător. În acele timpuri, în jurul anilor 1990, țărâmul străinătății îl simțisem asemenea unui hipodrom cu o cursă de cai, în care eu alergam în propriul joc de noroc. Dar am fost norocoasă, căci emigrasem în Germania, într-o țară în care calitățile umane sunt respectate și valorificate. Aceste oportunități, și recunoașteri, mi-au fost veracități călăuzitoare. M-au inspirat. Desigur, nu a fost ușor. Dar, așa cum spunea și filozoful francez Albert Camus, am înțeles de timpuriu că în adâncul iernii, în interiorul meu „există o vară invincibilă.”

Floarea R. CÂNDEA: Timișoara, se spune că fiind Orașul florilor, îmbată anii celor plecați! E o alegere plecarea sau un hazard?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: În geneza lucrurilor, nenumărate adevăruri își ascund chipul. Când mă gândesc la orașul meu natal, simt că-mi curg pe inimă stropi de trăiri antagonice. Iubire. Admirație. Măhnire. Când privesc Timișoara, nu o privesc numai din centrul orașului. O privesc și din acel colț prăfuit, unde mă aflasem, atunci, la o vârstă fragedă. Timișoara este asemenea unui trandafir. Frumos. Îmbătător. Dar are și spinii ei, vătămători. Plecarea mea a fost o alegere. Evadare. O clipă decisivă, în care am tras cu putere de pânzele corăbiei, schimbându-i cursul, spre soarele și furtunile necunoscutului. Mi-am adus aminte de câteva versuri scrise în anul 2020... „Sunt doar un emigrant pierdut/ într-o lume plină de mistere,/ un emigrant ce s-a luptat/ pentru noroc, din răspuțere./ Sunt printre străini pierdut, uitat/ de țară și datini dezrădăcinat,/ sunt un străin printre străini/ sunt totuși, cel ce nu va uitat.” (Doar un emigrant).

Floarea R. CÂNDEA: Nu ne cunoaștem, ne privim prin geana de condei și a muzei. Ne emoționăm și ne admirăm producțiunile literare! O pură întâmplare a făcut ca drumurile de Scripcă literară să ne apropie... Și totuși... E o empatie... Sau o prietenie a cuvintelor?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Cum am mai spus și în emisiunile mele de la radio ProDiaspora, vă ador scriitura. Vă ador poeziile și textele literare. Sunt pline de frumusețe și originalitate. Dar spre bucuria mea, în spatele talentului scriitoricesc, v-am recunoscut ca o ființă plină de bunătate umană. O bunătate pură și curată, rar întâlnită. Mă consider norocoasă să vă am ca prietenă, chiar dacă suntem pe două continente diferite.

Floarea R. CÂNDEA: Ce ai dus, ce ai lăsat, ce ai păstrat la noua casă devenită patria de suflet?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: În 1990, plecasem în lume doar cu o geantă de sport, și câteva haine. Dar tot ce era mai important, purtam în inimă și în minte. Învățăturile de la părinți, de la bunici, de la profesori, știința, tradițiile și cultura. Doar mai târziu, mi-am dat seama că luasem cu mine o mică avere. Majoritatea foștilor mei colegi, de la liceul de Matematica-Fizică „C. D. Loga” și de la Liceul de Filologie-Istorie, au devenit doctori, avocați, judecători, profesori universitari, oameni de știință, ambasadori, miniștri. Aceste realizări le

oglesc calitățile, dar și valoarea învățământului de care a avut parte generația noastră. Așa și eu, am luat cu mine prețioase învățături, pe care le-am valorificat. Bineînțeles, pe parcursul vieții am adunat și alte învățături prețioase, dar și picături proaspete de recunoașteri, absorbite din ploile vieții.

Floarea R. CÂNDEA: Doare dorul? Scrisul e un alean? Ce fac prietenii rămași din Timișoara? Din țară? Care e puntea și ce rol de sudură are?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Din clipocitul trăirilor, din genealogia emoțiilor, simt susurând izvoare calde, de gânduri, de cugetări, ce se revarsă în muze lirice. Le fortific, adeseori, în pictograma cuvintelor, în poezii și proză. Dorul este o sintagmă a trăirilor sufletești, metamorfozate de la sublim până la dulcea-amară melancolie. Iar scrisul, da aveți dreptate, este un alean. Faptul că scriu și public în limba maternă confirmă această idee. Căci ce altceva decât dorul - de țară, de prieteni, de amintiri, de cultură - m-ar putea inspira să scriu în limba română, după treizeci și doi de ani în străinătate, și aici, pe un continent îndepărtat, înconjurată de o lume vorbitoare de limba engleză?! Timișoara, rămâne pentru mine un miraj, ce apare adeseori în oglinda amintirilor. Trebuie să mărturisesc, că încă o iubesc... Majoritatea prietenilor mei din Timișoara sunt răsfirați prin toate colțurile lumii. Dar când mă întorc în România, am un mic colțisor de rai. E în satul bunicilor mei, Bucerdea-Vinoasă, lângă Alba Iulia. Acolo, am prieteni dragi, care mă așteaptă cu brațele inimii deschise, ori de câte ori îi vizitez. Cred că există întotdeauna o legătură spirituală, sufletească, între oameni, întâmplări, și locuri. Cultura, tradițiile, amintirile trăite, cu părinții, cu bunicii, și cu toți cei dragi, toate sunt țesute în această legătură vie, spirituală, între locul unde m-am născut și unde mă aflu acum. O parte din chintesența vieții consistă din aceste trăiri.

Floarea R. CÂNDEA: Ne leagă și rădăcinile dar și vremurile, ne leagă Banatul care e fruncea... și Aradul... minca... ne leagă portul și graiul... Și totuși... de ce-ai plecat?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Îmi este greu să răspund acestei întrebări. Îmi provoacă un sentiment paradoxal, o izbucnire simultană de furtună și soare. Simt că un simplu răspuns nu ar fi de ajuns. Sub mireasma întrebării zac răspunsuri, în care încă mai mocnesc cărbunii întâmplărilor și trăirilor trecute. Câteva ecouri se regăsesc în cartea „Fragmente din viața unei femei” (O colecție de povești adevărate), publicată recent sub egida editurii Româno-Australiene de Cultură, și care se poate găsi pe site-ul Amazon. Cartea va ajunge în săptămânile viitoare pe rafturile librăriilor din România.

Floarea R. CÂNDEA: Ce face Laura Mustețiu vara, când la antipozi e iarnă, sau invers? Despre familie, ca fruct... Exotic și prozaic ce ai spune?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Încă mi se pare straniu, când iarna se așterne în luna iunie, iar vara începe în luna noiembrie. Dar așa este aici, în Australia. Și a trebuit să mă adaptez. Și mai straniu este că, de când locuiesc aproape de plajă, o vizitez rar. Aici, totul trebuie savurat în limite. Soarele australian e arzător. Iar oceanul Pacific agitat, tumultuos, foarte diferit de cântecul suav al mării. Îmi place mai mult liniștea, armonia. Le regăsesc acasă, în

grădina cu flori, lângă suflute frumoase. În apropierea metropolei cu cinci milioane de locuitori, ascult în fiecare dimineață chicotitoarele păsări Kookaburra, ce se zbenguie printre ramuri de copaci decorați cu o puzderie de flori liliachii, numiți Jacaranda. În mica depărtare, cangurii ies din pădurile uscate în salturi răzlețe, se adună în grupuri, și adulmecă hrana proaspătă de pe câmpiile roditoare din Valea Vânătorului. Dar cum vă spuneam, îmi găsesc armonia, și harul, în grădină. Natura emană întotdeauna o energie atât de plăcută. Îmi place să absorb frumusețe din seva naturii, și să o transform în cuvinte, în versuri, în povești, să aspir spre cuvinte sfințite cu lumină.

Floarea R. CÂNDEA: Ce e românesc (bucate, amintiri, veșminte, dulceturi... metaforice) la Sydney și ce (mai) face un român care adoră ploile de vară ca și pomi în floare?

Anișoara Laura MUSTEȚIU: În anul 2014, când am ajuns în Sydney, am descoperit spre surpriza mea, o mică Românie. Am participat la evenimente culturale românești, la concerte cu artiști români, la lansări de cărți, și am cunoscut mulți români talentați. Unii dintre ei mi-au devenit prieteni. Atmosfera culturală de aici m-a inspirat. Efectele ei asupra mea au fost surprinzător de frumoase. A culminat cu publicarea a patru cărți, în limba engleză și română. Din februarie 2022, de când lucrez ca redactor la radio ProDiaspora, creez săptămânal o emisiune de poezie, proză și muzică în limba română, „Emoții și Iubire”, care este transmisă din Sydney.

Floarea R. CÂNDEA: Am călătorit în splendorile umane! Ce sunt Prietenii și dacă crezi în veșnicia lor?

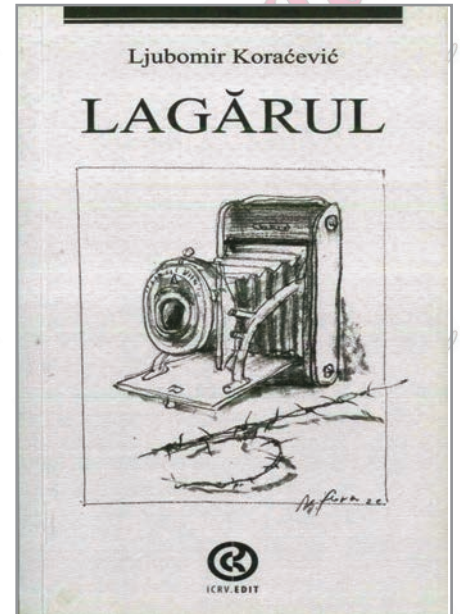
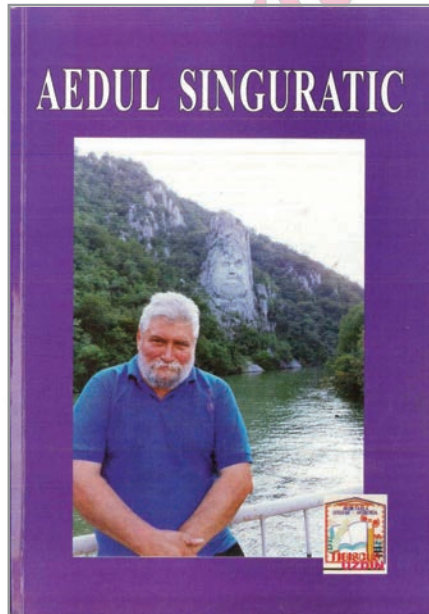
Anișoara Laura MUSTEȚIU: Prietenia e o simbioză sufletească împletită cu ramuri de lumină... Este asemenea unui suflu divin pe pământ. Prietenii sunt îngeri, sunt mărturia că nu trebuie să ne pierdem speranța într-o lume mai bună, mai frumoasă. Întrebarea îmi amintește de o poezie scrisă în anul 2021:

Există -n viață oameni...
*„Există-n viață oameni care ne înalță,/ cu sufletul lor
cald, duos, nemărginit,
pe căi de soartă, efemere, ei ne-nvață/ să prețuim tot ce-
i bun, desăvârșit,
Există-n viață oameni care ne coboară,/ cu nepăsarea
lor, sau chiar și cu-n cuvânt,
și tot ce-i bun în noi ignoră într-o doară,/ și din durere,
învățăm să prețuim ce-i sfânt.
Există-n viață oameni care uneori ne lasă/ o lecție
măreață pe brațe gingașe de amintiri/
ne-ndreaptă pașii pe o rază caldă, luminoasă,/ când
sufletul se pierde în umbre de trăiri/
În timp, am învățat din liniște, să iau tandrețe,/ s-ascult
doine de flori, și-al inimii dor crunt,/ mă pierd prin idealuri,
în visele mărețe/ și-n îngeri pe cărare, eu sper din ce în ce
mai mult./”*

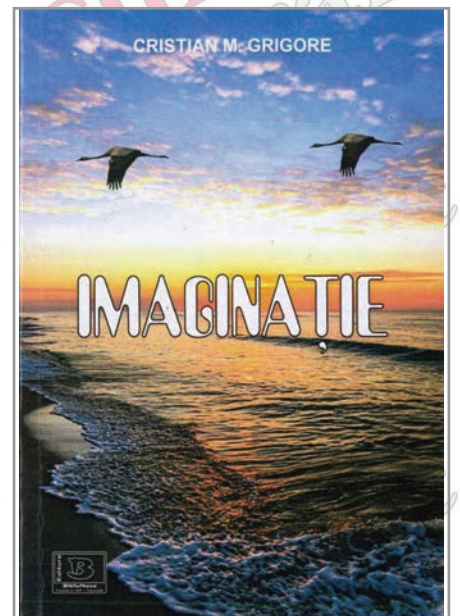
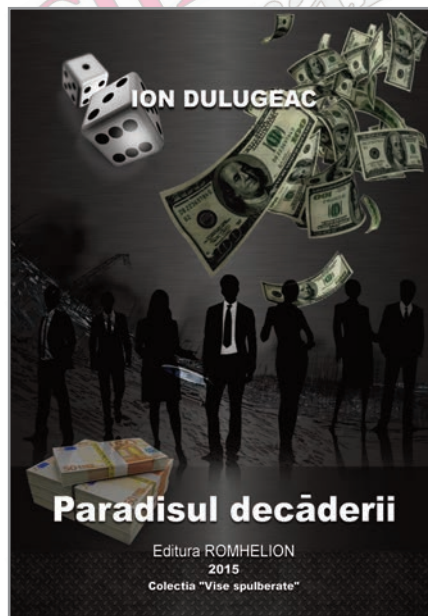
Floarea R. CÂNDEA: Un gând pentru români și unul pentru cei de acasă (Timișoara sau din alte cotloane de suflet). Mulțumesc!

Anișoara Laura MUSTEȚIU: Doresc tuturor, iubire, armonie, și sănătate. Să fie pace pe pământ! Vă mulțumesc pentru atenția acordată!

Climate literare

Cărți din biblioteca revistei *Climate literare*

Cogito

„A uita înseamnă a îngădui o slăbiciune” - Frank Herbert

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;
web site: <http://climate.literare.ro>

ZEN PRINT TIPOGRAFIE | EDITURĂ
editura cărții / reviste
gamă completă de servicii
materiale presă / promovare
Știți-vă din valoarea hârtiei!

www.zen.ro | zen.print@gmail.com | fax: 0245 401 330 | mobil: 0765 464 304